

เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน)

กลุ่มบูรณาการ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เด็กไทยหัวใจสร้างสรรค์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๒

(ฉบับปรับปรุง)

สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ชุดเอกสารสื่อ ๖๐ พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
ลิขสิทธิ์ของ สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์
พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๒๒,๐๐๐ ชุด
จัดพิมพ์โดย องค์การค้ำของ สกสค.

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
สารบัญ	
หน่วยการเรียนรู้บูรณาการหน่วยที่ ๖ เด็กไทยหัวใจสร้างสรรค์	๑
หน่วยย่อยที่ ๑ ท่องไปในโลกกว้าง	๓
หน่วยย่อยที่ ๒ สู่เส้นทางเศรษฐกิจ	๓๑
หน่วยการเรียนรู้บูรณาการหน่วยที่ ๘ สุนทรียศิลป์	๖๑
หน่วยย่อยที่ ๑ กำเนิดงานศิลป์	๖๓
หน่วยย่อยที่ ๒ จินตนาการหรรษา	๙๑
หน่วยย่อยที่ ๓ ลีลาศิลป์ไทย	๑๒๑
หน่วยย่อยที่ ๔ ภูมิใจในงานศิลป์	๑๕๓

ชุดการเรียนรู้หน่วยบูรณาการ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
หน่วยที่ ๘ : สุนทรียศิลป์

หน่วยที่ ๘ : หน่วยย่อยที่ ๑
กำเนิดงานศิลป์

แบบทดสอบก่อนเรียน
หน่วยการเรียนรู้บูรณาการที่ ๘ สุนทรียศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๑ กำเนิดงานศิลป์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ภาพใดที่เป็นจังหวะ, ตำแหน่ง ได้ชัดเจนที่สุด
 - ก. ดวงอาทิตย์กำลังลับภูเขา
 - ข. รถยนต์ ๓ คันแล่นตามกันบนถนน
 - ค. ควายกำลังกินหญ้าอยู่ตามลำพัง
 - ง. แม่ไก่กำลังฟักไข่อยู่ในรัง
๒. ภาพในข้อใดไม่ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบด้านสี
 - ก. ภาพลายเส้น
 - ข. ภาพแบบบ้าน
 - ค. ภาพลายไทย
 - ง. ภาพทิวทัศน์
๓. ภาพทิวทัศน์ทั่วไป ควรคำนึงถึงองค์ประกอบใดเป็นอันดับแรก
 - ก. ระยะความลึก
 - ข. แสงเงา
 - ค. วรรณะสี
 - ง. เรื่องราว
๔. ข้อใดเป็นภาษาท่าที่มาจากธรรมชาติ
 - ก. จีบที่หน้าอก
 - ข. จีบหาง
 - ค. กวักมือเรียก
 - ง. พรหมสี่หน้า
๕. จากภาพมีความหมายถึงข้อใด
 - ก. โกรธ
 - ข. ปฏิเสธ
 - ค. ตัวฉัน
 - ง. ตัวเธอ
๖. การทำท่ากวักมือเข้าหาตัว มีความหมายถึงข้อใด
 - ก. ไต่คนออกไป
 - ข. เรียกคนมาหา
 - ค. บอกลาจาก
 - ง. ทักทายกัน

๗. จังหวะเกี่ยวข้องกับข้อใด

- ก. ความช้า – เร็วของเพลง
- ข. ความสูง – ต่ำของเพลง
- ค. การร้องเป็นหมู่
- ง. การร้องซ้ำ

๘. ทำนองเพลงเกี่ยวข้องกับข้อใด

- ก. การออกอักขระ
- ข. ระดับเสียงสูง-ต่ำ
- ค. ความช้า – เร็ว
- ง. ภาษาที่ใช้

๙. ความสำคัญขององค์ประกอบทางดนตรีข้อใดถูกต้องที่สุด

- ก. ทำให้เล่นดนตรีได้ง่าย
- ข. ทำให้ผู้ขับร้องโดดเด่น
- ค. ทำให้เพลงมีความไพเราะ
- ง. ทำให้ผู้ฟังเกิดความซาบซึ้ง

๑๐. ปัจจัยที่ทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์ในการฟังเพลงได้แก่อะไร

- ก. ผู้ขับร้อง
- ข. เครื่องดนตรี
- ค. สถานที่ขับร้อง
- ง. เสียงขับร้องและเสียงดนตรี

ใบงานที่ ๐๑
เรื่อง สิ่งที่เห็นกับสิ่งที่เป็น

คำชี้แจง ๑. แบ่งนักเรียนกลุ่มละ ๓ คน

๒. ให้แต่ละกลุ่มเลือกบริเวณรอบ ๆ โรงเรียนที่นักเรียนชอบแล้วช่วยกันวาดภาพลายเส้นของสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนเห็นบนกระดาษให้สวยงาม

๑. ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....
๒. ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....
๓. ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ป ๘.๑/ผ ๑-๐๒

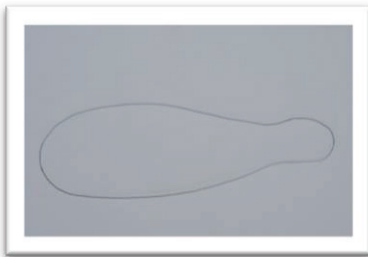
ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๑
หน่วยย่อยที่ ๑ กำเนิดงานศิลป์ แผนการเรียนรู้ที่ ๑
เรื่อง รูปร่างรูปทรง

รูปร่างในธรรมชาติ คือ โครงสร้างรอบนอกของวัตถุ

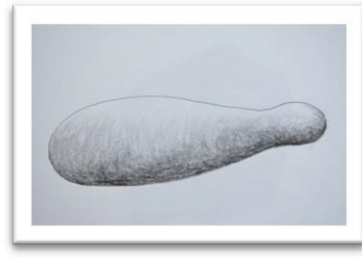
รูปทรง คือ รูปพรรณสัณฐานของวัตถุที่เรามองเห็นเป็นด้านกว้าง ด้านยาว ด้านลึกหรือหนาของวัตถุ
เป็นสามมิติ เช่น

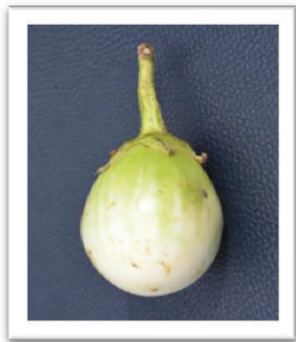
แตงกวาของจริง

รูปร่างของแตงกวา

รูปทรงของแตงกวา

มะเขือของจริง

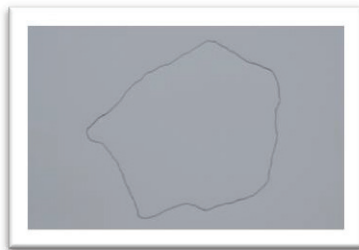
รูปร่างมะเขือ

รูปทรงมะเขือ

ก้อนหินของจริง

รูปร่างของก้อนหิน

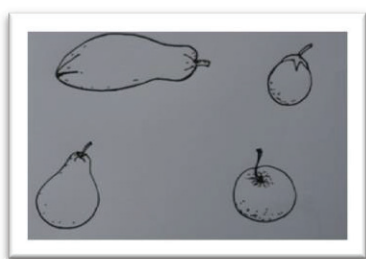

รูปทรงก้อนหิน

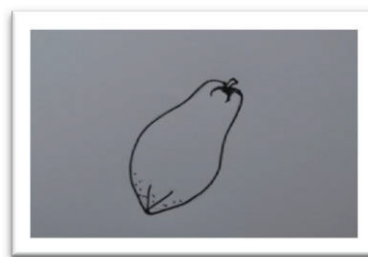
ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๒
หน่วยย่อยที่ ๑ กำเนิดงานศิลป์ แผนการเรียนรู้ที่ ๑
เรื่อง การจัดวางในงานทัศนศิลป์

ในการสร้างงานทัศนศิลป์โดยเฉพาะงานวาดภาพ ตำแหน่งการจัดวางภาพ รูปร่าง รูปทรง และสี แสงเงา ต้องอยู่ในตำแหน่งที่ลงตัว เป็นจังหวะที่มีความพอดี เช่น ขนาด ระยะหรือตำแหน่ง ให้มีจุดเด่น ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกได้เหมือนจริง

ตัวอย่างการจัดวางภาพ

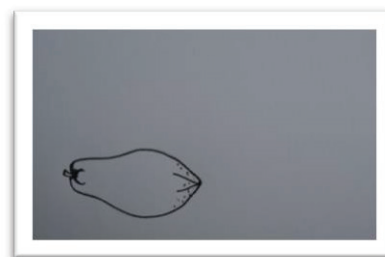
กระจัดกระจาย

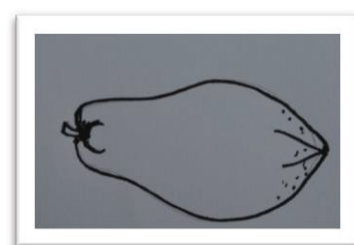
จุดเด่นเหมาะสม

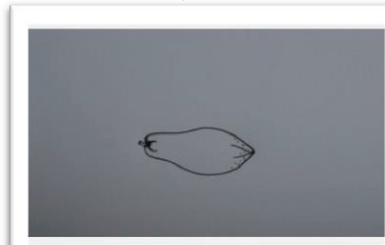
เป็นกลุ่มก้อนมีเอกภาพ

วางมุมเกินไป

ใหญ่เกินไป

เล็กเกินไป

มีระยะความลึก

มีจุดเด่น ระยะนำสายตา

ใบงานที่ ๐๑

บ.๘.๑/ผ.๒-๐๑

เรื่อง จาก ๒ มิติ สู่ ๓ มิติ

คำชี้แจง

๑. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ ๓ คน
๒. ให้แต่ละกลุ่มวาดรูปวงกลม ๒ รูป แล้วทำให้รูปหนึ่งมีน้ำหนักโดยการเพิ่มแสงเงาให้เกิดเป็นภาพสามมิติ

๑. ชื่อ ชั้น เลขที่
๒. ชื่อ ชั้น เลขที่
๓. ชื่อ ชั้น เลขที่
โรงเรียน

ใบงานที่ ๐๓

หน่วยย่อยที่ ๑ กำหนดงานศิลป์ แผนการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง ท้องทุ่ง

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพระบายเพื่อสื่อความหมายถึงวิถีชีวิตท้องทุ่งนา โดยใช้
หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ให้เกิดความมีมิติและสวยงาม

ชื่อ
โรงเรียน ชั้น เลขที่

ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๑

หน่วยย่อยที่ ๑ แผนการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง การจัดองค์ประกอบศิลป์

การจัดองค์ประกอบศิลป์ คือการนำเอาองค์ประกอบต่าง ๆ ของศิลปะอันได้แก่ เส้น สี แสงและเงา รูปร่าง รูปทรง พื้นที่ผิว พื้นที่ว่าง ฯลฯ มาจัดเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดความงาม ภาพที่สมบูรณ์และสวยงามจะต้องรับรู้ถึง รูปทรง แสงเงา ระยะน้ำหนักที่เหมาะสมเหมือนจริงและดูมีมิติ

ตัวอย่าง ภาพที่จัดองค์ประกอบศิลป์ที่เหมาะสม

- ภาพที่แสดงถึงน้ำหนักแสงเงาโดยใช้วัสดุต่างกัน

ดินสอดำ

ปากกาถูลิ้น

สีชอล์คน้ำมัน

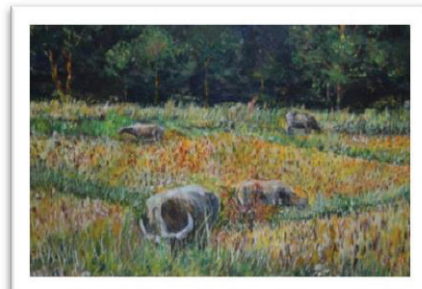

สีน้ำ

- ภาพที่แสดงระยะความลึก น้ำหนักและแสงเงา

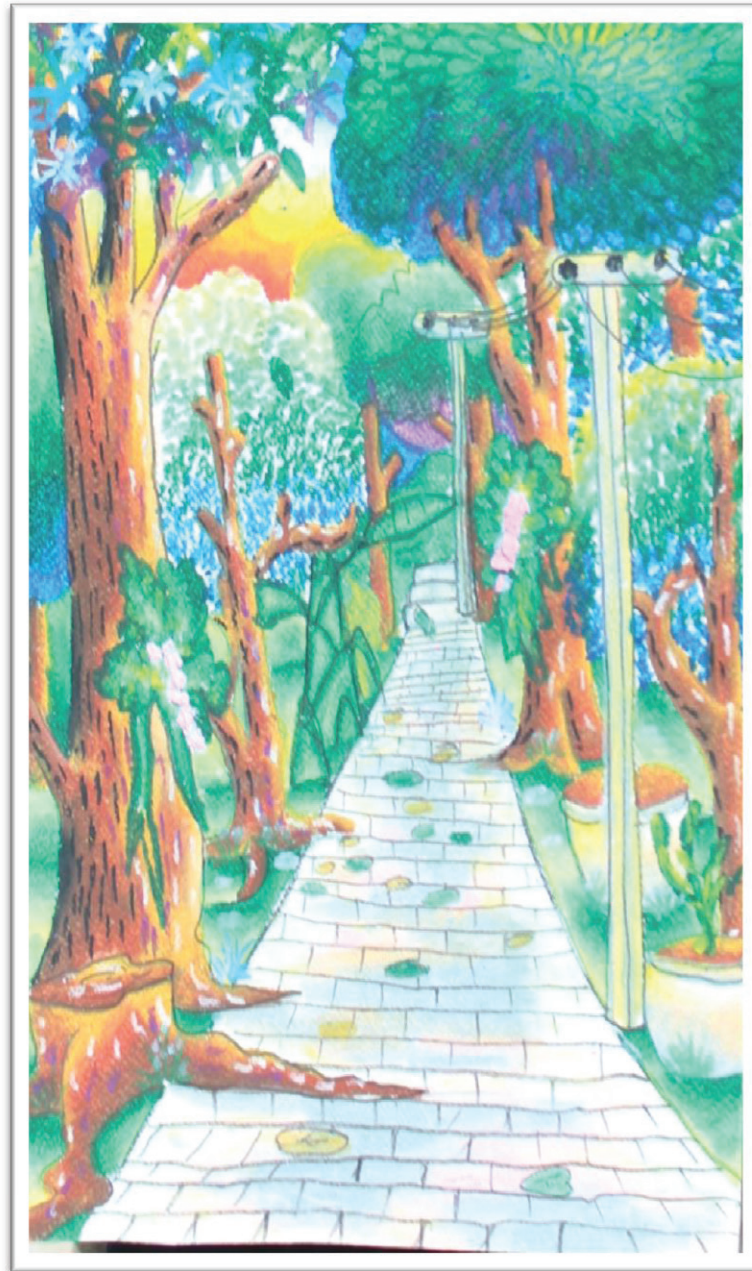

สีบอกระยะความลึก

สีบอกความลึกและแสงเงา

ภาพตัวอย่างที่ ๑
หน่วยย่อยที่ ๑ กำเนิดงานศิลป์ แผนการเรียนรู้ที่ ๒
ภาพแสดงระยะ - ความลึก

ผลงานของ : เด็กชายกิตติพงษ์ จันทรทอง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนบ้านหุบเลา
สพป.สกลนคร เขต ๑

ภาพตัวอย่างที่ ๒
หน่วยย่อยที่ ๑ กำเนิดงานศิลป์ แผนการเรียนรู้ที่ ๒
ภาพที่ไม่แสดงระยะ - ความลึก

ผลงานของ : เด็กหญิงรุจิรา คุณปัญญา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนบ้านหลุบเลา
สพป.สกลนคร เขต ๑

ใบงานที่ ๐๑
 เรื่อง การแบ่งประโยคของบทเพลง
 คำชี้แจง ให้นักเรียนร้องเพลง และแบ่งประโยคของบทเพลงที่กำหนด

เพลง พรปีใหม่

คำร้อง : พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ
 ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

สวัสดีวันปีใหม่พา ให้บรรดาเราท่านรื่นรมย์
 ข้าวิงวอนขอพรจากฟ้า ให้บรรดาปวงท่านสุขศรี
 ให้บรรดาปวงท่านสุขสันต์ ทุกวันทุกคืนชื่นชมให้สมฤทัย
 ตลอดปีจงมีสุขใจ ตลอดไปนับแต่บัดนี้

ฤกษ์ยามดีเปรมปรีดิ์ชื่นชม ต่างสุขสมนิยมยินดี
 โปรดประทานพรโดยปราณี ให้ชาวไทยล้วนมีโชคชัย
 ให้รู้เรื่องในวันปีใหม่ ผองชาวไทยจงสวัสดิ์
 ให้สิ้นทุกข์สุขเกษมเปรมปรีดิ์ สวัสดีวันปีใหม่เทอญ

ประโยคของบทเพลงพรปีใหม่ มีดังนี้

ชื่อ

โรงเรียน

ชั้น

เลขที่

ป ๘.๑/ผ ๓-๐๒

ใบงานที่ ๐๒ เรื่อง ดนตรีที่ใช้สื่ออารมณ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนฟัง-ร้องเพลงที่กำหนดให้ แล้ววิเคราะห์ การสื่ออารมณ์ของบทเพลง

เพลงอímอุ่น

ศิลปิน : ศุ บุญเลี้ยง

อุ่นใด ๆ โลกนี้มีมีเทียบเทียม	อุ่นอกอímแขนอímกอดแม่ตระกอง
รักเจ้าจึงปลูกรักลูกแม่ยอมห่วงใย	ไม่เอยากจากไปไกลแม่เพียงครึ่งวัน
ให้กายเราใกล้กันให้ดวงตาใกล้ตา	ให้ดวงใจเราสองเชื่อมโยงผูกพัน
อímใด ๆ โลกนี้มีมีเทียบเทียม	อímอกอímใจอímรักลูกหลับนอน
น่านมจากอกอาหารของความอาทร	แม่พำเฒอนพำสอนสอนสั่ง
ให้เจ้าเป็นเด็กดีให้เจ้ามีพลัง	ให้เจ้าเป็นความหวังของแม่ต่อไป
ใช้เพียงอímท้อง	ที่ลูกรำร้องเพราะต้องการอímอุ่น
อุ่นไอรักอุ่นละมุน	ขอน่านมอุ่นจากอกให้ลูกดื่มกิน

๑. จังหวะของเพลง ☐ ช้า ☐ ปานกลาง ☐ เร็ว
๒. ทำนอง ☐ มีระดับเสียงสูง-ต่ำของเสียงดนตรีร้อยเรียงกันค่อนข้างถี่ ทำให้มีเสียงกระชับ ไม่ยืด
☐ มีระดับเสียงสูง-ต่ำของเสียงดนตรีร้อยเรียงกันค่อนข้างห่าง ทำให้มีเสียงยืดยาวออกไป
๓. การสื่ออารมณ์ของบทเพลง

.....
.....

ชื่อ
โรงเรียน ชั้น เลขที่

ใบงานที่ ๐๓

เรื่อง ศัพท์สังคิตดนตรี

ศัพท์สังคิต	คำอธิบาย
๑. กรอ	
๒. กวาด	
๓. ขั๊ป	
๔. คลอ	
๕. ทอด	

ชื่อ

โรงเรียน

ชั้น

เลขที่.....

ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๑

เรื่อง ศัพท์สังคีตดนตรี

ศัพท์สังคีตดนตรีไทย	คำอธิบาย
๑. กรอ	เป็นวิธีการบรรเลงดนตรีประเภทเครื่องตี โดยมากมักจะเป็นภาษาเอกดำเนินทำนองเพื่อให้เกิดเสียงต่อเนื่องกันเป็นเสียงยาวสม่ำเสมอ
๒. กวาด	เป็นวิธีการบรรเลงดนตรีประเภทเครื่องตีดำเนินทำนอง เช่น ระนาดเอก ระนาดทุ้ม ซ้องวงใหญ่ ซ้องวงเล็ก เป็นต้น โดยใช้หัวไม้ตีลากไปบนเครื่องดนตรีโดยเร็ว เพื่อให้เกิดเสียงต่อเนื่องกัน
๓. ขับ	เป็นการเปล่งเสียงออกมาเพื่อนำเสนอเรื่องราวด้วยทำนองที่ไม่ซับซ้อน เช่น ขับเสภา ขับกล่อม เป็นต้น
๔. คลอ	เป็นการบรรเลงดนตรีไปพร้อมกับการขับร้อง เช่น การสืบทอดสามสายไปกับการขับร้อง
๕. ทอด	๑. เป็นการผ่อนจังหวะให้ช้าลง โดยมากใช้กับการบรรเลงก่อนที่จบเพลงหรือจบท่อน ๒. เป็นการขับร้องเพลงละครนอกอย่างหนึ่ง
๖. เดี่ยว	เป็นวิธีการบรรเลงดนตรีด้วยเพลงที่แต่งขึ้นเป็นพิเศษ เพื่อแสดงความสามารถของผู้บรรเลงและภูมิปัญญาของผู้แต่งเพลงนั้น โดยใช้เครื่องหมายประเภททำนอง
๗. ตับ	เป็นเพลงประเภทหนึ่งที่น่าเพลงหลายๆ เพลง มาขับร้องและบรรเลงติดต่อกันไป
๘. ทาง	เป็นวิธีดำเนินทำนองโดยเฉพาะของเครื่องดนตรีแต่ละอย่าง เช่น ทางระนาดเอก ทางจะเข้ เป็นต้น
๙. เพี้ยน	เป็นเสียงที่ไม่ตรงกับระดับเสียงที่ถูกต้อง
๑๐. ไหว	เป็นวิธีการบรรเลงให้เสียงดนตรีมีระยะถี่และจังหวะเร็วกว่าธรรมดา
๑๑. เอื้อน	๑. เป็นวิธีขับร้องโดยเปล่งเสียงเป็นทำนองดนตรีระหว่างคำร้อง ๒. เป็นวิธีการบรรเลงดนตรีโดยทำเสียงดนตรีให้เลื่อนไหลติดต่อกัน

ศัพท์สัณคีตดนตรีสากล

ศัพท์สัณคีตดนตรีสากล เป็นคำสั่งทางดนตรีที่บอกให้ผู้เล่นปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดอารมณ์เพลงตามที่ต้องการ นิยมเขียนเป็นภาษาอิตาเลียน โดยอาจแบ่งเป็นหมวดหมู่ ดังนี้

๑. ศัพท์สัณคีตที่แสดงความช้าหรือเร็วของจังหวะเพลง เช่น

Largamente [ลาร์กาเมนเต] หมายถึง ช้า

Allegretto [อัลเลเกรตโต] หมายถึง เร็ว

๒. ศัพท์สัณคีตที่แสดงความดังหรือเบาของเสียง เช่น

Forte [ฟอ์เต] หมายถึง ดัง

Piano [เปียโน] หมายถึง เบา

๓. ศัพท์สัณคีตที่ใช้แสดงความรู้สึก เช่น

Amoroso [อาโมโรโซ] หมายถึง หวานซึ้ง

Vivace [วีวาเซ] หมายถึง อย่างมีชีวิตชีวา

๔. ศัพท์สัณคีตทั่วไปที่ใช้กับดนตรี เช่น

Introduction [อินโทรดัคชั่น] หมายถึง ตอนนำหรือท่อนนำของเพลง

Solo [โซโล] หมายถึง เพลงเดี่ยวหรือแสดงเดี่ยว

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง นาฏยศัพท์ ภาษาท่าทาง

คำชี้แจง ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ ภาษาท่าทาง แล้วผลัดกันประเมินผล ลงในตารางที่กำหนดให้

การปฏิบัติ	ผลการปฏิบัติ		
	ดีมาก	ดี	ควรแก้ไข
๑. ท่าตัวเรา			
๒. ท่าตัวเธอ			
๓. ท่าปฏิเสธ			
๔. ท่าเกลียด			
๕. ท่าไว้มือ			
๖. ท่าเทพพนม			

ใบงานที่ ๐๒

ป ๘.๑/ผ ๔-๐๒

เรื่อง นาฏยศัพท์ ภาษาท่าทาง

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนบรรยายภาษาท่าต่อไปนี้ว่าหมายถึงอะไร

ป ๘.๑/ผ ๔-๐๑

ใบกิจกรรมที่ ๐๑ เรื่อง ตีบทละคร โขน

คำชี้แจง ให้นักเรียนการตีความหมายของบทละครที่ออกมาเป็นการแสดงนาฏศิลป์ โดยการนำนาฏยศัพท์
ภาษาท่าทาง ประดิษฐ์เป็นท่ารำให้ได้ความหมายที่ถูกต้องตามหลักนาฏศิลป์

เพลงไทยไพเราะ

อันเพลงไทยไพเราะเสนาะเลิศ	ควรต้องเทิดทูนไว้มิให้สูญ
เป็นวัฒนธรรมประจำไทยอันไพบุลย์	เจิดจรัสคู่ชาติบ้านเมืองนา
มีทำนองหลายอย่างท่านสร้างไว้	มั่นใจใจช่วยกันหมั่นศึกษา
ก็จะเสริมศิลปะไทยให้วัฒนา	เกียรติดำรงก้องฟ้าธาตรีเอย

ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียน ที่ ๑

เรื่อง นาฏยศัพท์ ภาษาท่าทาง

คำว่า นาฏยศัพท์ เป็นคำสมาสระหว่างคำว่า นาฏย-ศัพท์ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายว่า

นาฏย (นาดตะยะ) หมายถึง การฟ้อนรำ การแสดงละคร

ศัพท์ หมายถึง เสียง คำ คำยากที่ต้องแปล

นาฏยศัพท์ หมายถึง ศัพท์ที่ใช้เรียกชื่อท่ารำแต่ละท่าในวงการนาฏศิลป์ไทย มีชื่อเรียกและลักษณะการปฏิบัติที่ตรงกัน

ความสำคัญของนาฏยศัพท์

๑. เป็นพื้นฐานความรู้ในการฝึกหัดท่ารำ
๒. เป็นการสื่อความหมายให้รับรู้ตรงกัน
๓. เสริมสร้างทักษะท่ารำให้มีลีลางดงาม
๔. ช่วยลดเวลาในการเรียนการสอน

นาฏยศัพท์หรือท่ารำเบื้องต้นที่ควรศึกษามีดังนี้

๑. **ถัดเท้า** คือ การวางเท้าหลังถ่ายน้ำหนักตัวไปด้านหลัง แล้วใช้จมูกเท้าถัดไปข้างหน้า แล้ววางเท้าที่ถัดราบลงพื้น ถ่ายน้ำหนักตัวมาข้างหน้า ยกเท้าหลังเหนือพื้น วางจมูกเท้าหลังอีกเพื่อเตรียมถัดจังหวะต่อไป การถัดเท้าแบ่งได้สองชนิดคือ ถัดเท้าอยู่กับที่ และถัดเท้าไขว้
๒. **ตีไหล่** คือ การตีไหล่ไปข้างหลังแล้วตีไหล่กลับมาข้างหน้า
๓. **ลักคอ** หมายถึง การเอียงศีรษะและไหล่ในทางตรงกันข้าม สามารถลักคอใดก่อนก็ได้หรือจะลักคอซ้าย-ขวา สลับกันก็ได้ การลักคอข้างขวา ต้องกอดไหล่ซ้ายลงในเอียงศีรษะขวา ต้องกอดไหล่ขวาลงในเอียงศีรษะซ้ายซ้าย

๔. **ห่มเข้า** เป็นกิริยาเพื่อเน้นจังหวะในการรำ อยู่ในกิริยาการยกเท้าหรือกระดกเท้า โดยเริ่มจากยืดตัวและยุบตัวลงเล็กน้อยอย่างรวดเร็ว คล้ายกับการกระตุกหัวเข้า อาจจะเป็นการปฏิบัติที่เน้นจังหวะก่อนการก้าวเท้า มักปรากฏในการรำเชิดฉิ่ง การห่มเข้าจะต้องอยู่ในกิริยาการย่อเข้าเสมอ

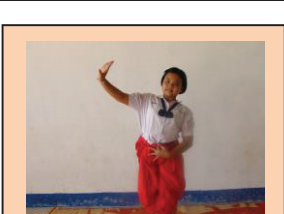
๕. การขยับเท้า สามารถปฏิบัติได้ทั้งชายและขวา ถ้าขยับเท้าขวา จะเริ่มด้วยการก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า เมื่อจะขยับเท้าให้เท้านักตัวมาที่เท้าซ้ายเล็กน้อย ขยับเท้าขึ้นและวางลง นำหนักกลับมาอยู่เท้าขวา แล้วยกเท้าซ้ายขึ้นวางลงด้วยจมูกเท้าทำสลับกันไปให้พร้อมกับจังหวะเพลง การขยับเท้าน้ำหนักจะอยู่ที่ปลายเท้าหน้าเป็นหลัก เปิดส้นเท้าเล็กน้อย สามารถปฏิบัติได้ทั้งการขยับเท้าอยู่กับที่และเคลื่อนที่

ภาษานาฏศิลป์

ภาษานาฏศิลป์ เป็นการนำท่าทางการเคลื่อนไหว อารมณ์การแสดงออกที่แตกต่างกันไปของมนุษย์มา ประดิษฐ์ท่าทางให้สวยงาม มีรูปแบบมาตรฐานมากขึ้น ทำให้สามารถส่งความหมาย เพื่อสื่อสารให้ผู้ชมเข้าใจ ภาษานาฏศิลป์นั้นหมายถึงอะไร ภาษานาฏศิลป์ที่ควรรู้จักและนำไปฝึกปฏิบัติมีดังนี้

ท่าทาง	ชื่อท่า	ความหมาย	วิธีแสดง
	ท่าตัวเรา	ฉัน ตัวเรา ข้าพเจ้า	มือซ้ายจับหงายเข้าอกมือขวาเท้าเอว เอียงขวา
	ท่าเธอ	เธอ	ชี้นิ้วตะแคงมือไปหาคนข้างๆ ตัว
	ท่าปฏิเสธ	ห้าม ไม่รับ	มือข้างใดข้างหนึ่ง ตั้งวงระดับหัวเข็มขัด สายมือเล็กน้อย ส่วนมืออีกข้างเท้าเอว หรือส่งจับหลังก็ได้
	ท่าเกลียด	เกลียด ดุร้าย ขั้ว ขู่เข็ญ	นิ้วชี้ฟาดนิ้วลงต่ำ แล้วเก็บนิ้วชี้
	ท่าไว้มือ	คนสำคัญ ประเทศชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิ	มือข้างใดข้างหนึ่งแบมือนิ้วทั้งห้าชิดติดกัน ทั้งข้อมือไปข้างหน้า มืออีกข้างเท้าเอว
	ท่าเทพนม	เคารพ ไหว้ บิดา มารดา สิ่งศักดิ์สิทธิ์	มือทั้งสองข้างประกบกันระดับอก ปลายนิ้วบานออก

ท่าทาง	ชื่อท่า	ความหมาย	วิธีแสดง
	ท่าตาย	ตาย	แบ่มือคว่ำสองข้างระดับหัว เข้มขัด งอศอกแล้วหงาย มือออก แขนตั้งข้างลำตัว
	ท่ามอง	มองดู มองหา เพ่ง	มือข้างใดข้างหนึ่งจับหาง ระดับหัวเข้มขัดมืออีกข้าง ส่งจับหลังเอียงข้างมือส่ง จับหลัง
	ท่าพรหมสี่หน้า	ยิ่งใหญ่ มโหฬาร คำจูน เจริญรุ่งเรืองยั่งยืน	มือทั้งสองจับคว่ำข้างลำตัว ระดับเอว หงายจับ คลาย ออกแบมือระดับศีรษะ
	ท่าสอดสร้อย มาลา		เอียงซ้ายมือขวาตั้งวงมือ ซ้ายจับหางระดับหัวเข้ม ขัด แล้วคลายมือจับออก ข้างลำตัวส่วนมือขวาที่ตั้ง วงให้จับคว่ำระดับเข้มขัด แล้วเปลี่ยนเป็นมือซ้ายตั้ง วง มือขวาจับหางเอียง ขวา
	ท่าเฉิดฉิน	สวยงามงดงาม	เอียงซ้าย มือซ้ายจับหาง ระดับอก มือขวาตั้งวงบน ม้วนมือจับปล่อยออกเป็น ท่าตั้งวง มือขวาแบหงาย ระดับศีรษะเปลี่ยนเป็น เอียงขวา

ท่าทาง	ชื่อท่า	ความหมาย	วิธีแสดง
	ท่ากีดกัน	กีดกัน	ผู้แสดงฝ่ายชาย กางแขน ออกทั้งสองข้างระดับไหล่ ศีรษะเอียงด้านซ้ายมือ ผู้แสดงฝ่ายหญิง มือซ้าย เหยียดตรงระดับไหล่ให้ ขนานกับแขนขวาของฝ่าย ชาย แขนขวาดึงวงระดับ ชายพกหันศีรษะเข้าหาฝ่าย ชาย
	ท่าขอโทษ	ขอโทษ	ผู้แสดงฝ่ายชายและฝ่าย หญิง มือขวาเท้าเอว แขน ซ้ายงอศอกเล็กน้อยมือซ้าย ตั้งอยู่ในระดับอก ใบหน้า ตรงมาด้านหน้า
	ท่าศรศิลป์	ศรศิลป์ (ยิงธนู)	ผู้แสดงฝ่ายชาย เหยียด แขนซ้ายตรงตั้งมือระดับ ไหล่ แขนขวายกขึ้นงอ ข้อศอกให้ตั้งฉากกับพื้นมือ ขวาจับเข้าหาใบหน้า ศีรษะหันไปด้านหน้า ผู้แสดงฝ่ายหญิง ปฏิบัติ เช่นเดียวกันกับฝ่ายชาย

หลักการตีบทหรือแสดงภาษาท่าประกอบละคร

การตีความหมายของบทละครนี้ออกมาเป็นท่ารำนั้น ควรเลือกท่าที่เป็นใจความสำคัญของวรรค
นั้น ๆ พอ เพราะลีลาของการแสดงละครรำเชิงซ้ำ บางทีร้องเพลงไปได้วรรคหนึ่ง อาจจะแสดงได้เพียงหนึ่งสอง
เท่านั้น หลักของการตีความ มีดังนี้

๑. แสดงแต่ท่าสำคัญในวรรคนั้น ๆ ท่ารำกับคู่พูดต้องคล้องกัน
๒. ความสวยงาม การสื่อความหมายให้ชัดเจน
๓. ควรเลี่ยงท่าซ้ำกัน การเอียงศีรษะ อย่าเอียงซ้ำกันหลายท่า
๔. ในการแสดงท่ารำแต่ละท่า พยายามเปลี่ยนมือซ้ายขวาสลับกันไปมา อย่าใช้มือเดียวซ้ำกัน

หลายท่า

แบบทดสอบหลังเรียน
หน่วยการเรียนรู้บูรณาการที่ ๘ สุนทรียศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๑ กำเนิดงานศิลป์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ภาพใดที่เป็นจังหวะ, ตำแหน่ง ได้ชัดเจนที่สุด
 - ก. ดวงอาทิตย์กำลังลับภูเขา
 - ข. รถยนต์ ๓ คันแล่นตามกันบนถนน
 - ค. ควายกำลังกินหญ้าอยู่ตามลำพัง
 - ง. แม่ไก่กำลังฟักไข่อยู่ในรัง
๒. ภาพในข้อใดไม่ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบด้านสี
 - ก. ภาพลายเส้น
 - ข. ภาพแบบบ้าน
 - ค. ภาพลายไทย
 - ง. ภาพทิวทัศน์
๓. ภาพทิวทัศน์ทั่วไป ควรคำนึงถึงองค์ประกอบใดเป็นอันดับแรก
 - ก. ระยะความลึก
 - ข. แสงเงา
 - ค. วรรณะสี
 - ง. เรื่องราว
๔. ข้อใดเป็นภาษาท่าที่มาจากธรรมชาติ
 - ก. จีบที่หน้าอก
 - ข. จีบหงาย
 - ค. กวักมือเรียก
 - ง. พรหมสี่หน้า
๕. จากภาพมีความหมายถึงข้อใด
 - ก. โกรธ
 - ข. ปฏิเสธ
 - ค. ตัวฉัน
 - ง. ตัวเธอ

๖. การทำท่ากวักมือเข้าหาตัว มีความหมายถึงข้อใด
- ก. ไล่คนออกไป
 - ข. เรียกคนมาหา
 - ค. บอกลาจาก
 - ง. ทักทายกัน
๗. จังหวะเกี่ยวข้องกับข้อใด
- ก. ความช้า – เร็วของเพลง
 - ข. ความสูง – ต่ำของเพลง
 - ค. การร้องเป็นหมู่
 - ง. การร้องซ้ำ
๘. ทำนองเพลงเกี่ยวข้องกับข้อใด
- ก. การออกอักขระ
 - ข. ระดับเสียงสูง-ต่ำ
 - ค. ความช้า – เร็ว
 - ง. ภาษาที่ใช้
๙. ความสำคัญขององค์ประกอบทางดนตรีข้อใดถูกต้องที่สุด
- ก. ทำเล่นดนตรีได้ง่าย
 - ข. ทำผู้ขับร้องโดดเด่น
 - ค. ทำให้เพลงมีความไพเราะ
 - ง. ทำให้ผู้ฟังเกิดความซาบซึ้ง
๑๐. ปัจจัยที่ทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์ในการฟังเพลงได้แก่อะไร
- ก. ผู้ขับร้อง
 - ข. เครื่องดนตรี
 - ค. สถานที่ขับร้อง
 - ง. เสียงขับร้องและเสียงดนตรี

หน่วยที่ ๘ : หน่วยย่อยที่ ๒
จินตนาการหรรษา

แบบทดสอบก่อนเรียน
หน่วยการเรียนรู้บูรณาการที่ ๘ สุนทรียศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๒ จินตนาการหรรษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. สีที่ดูแล้วรู้สึกมีน้ำหนักคือสีในข้อใด
 - ก. แดง เขียวเข้ม ม่วง
 - ข. เหลือง เขียวเหลือง ฟ้ำ
 - ค. เหลือง ส้ม ฟ้ำ
 - ง. เขียวเข้ม ส้ม เหลือง
๒. สีที่เราดูแล้วให้ความรู้สึกตื่นเต้น รุนแรง คือสีในข้อใด
 - ก. ส้ม ส้มแดง แดง
 - ข. น้ำเงิน ม่วง ม่วงแดง
 - ค. เหลือง เขียว เขียวเหลือง
 - ง. ม่วง เขียว ส้ม
๓. ภาพทิวทัศน์ตอนเช้ากำลังมีแสงอาทิตย์ส่อง ควรวาดภาพโดยเน้นสีกลุ่มใด
 - ก. ม่วง น้ำเงิน เขียว
 - ข. น้ำเงิน ม่วง ม่วงแดง
 - ค. เหลือง เขียว เขียวเหลือง
 - ง. ม่วง เขียว ส้ม
๔. ใช้สีในข้อใดระบายเพื่อให้รู้สึกถึงความชุ่มชื้นฉ่ำเย็นหลังฝนตก
 - ก. สีเทียน
 - ข. สีโปสเตอร์
 - ค. สีน้ำ
 - ง. ดินสอสี
๕. เพลงรำมาซิมารำ ต้องใช้ทำรำข้อใด
 - ก. ชักแป้งผัดหน้า
 - ข. สอดสร้อยมาลา
 - ค. ร่ายว
 - ง. รำส่าย
๖. “ไต้ยีน” ต้องแสดงภาษาท่าอย่างไร
 - ก. เอามือข้างหนึ่งป้องหู
 - ข. เอามือข้างหนึ่งชี้ที่หู
 - ค. เอามือข้างหนึ่งถูหูไปมา
 - ง. เอามือข้างหนึ่งกดแนบที่หู

๗. ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์ของการใช้ภาษาท่าในการแสดง

- ก. เพื่อใช้แทนคำพูด
- ข. เพื่อใช้แทนความหมาย
- ค. เพื่อใช้เป็นเอกลักษณ์ของตัวละคร
- ง. เพื่อให้เกิดความสวยงามในการแสดง

๘. เครื่องหมายกำหนดจังหวะ จะเขียนไว้ในส่วนใด

- ก. ตอนท้าย
- ข. ตอนเริ่มต้น
- ค. ตอนกลาง
- ง. ตอนใดก็ได้

๙. เสียง ร ในดนตรีไทย คือโน้ตตัวใดในดนตรีสากล

๑๐. ตัวโน้ตนี้เป็นระดับเสียงใด

- ก. ซอล
- ข. โด
- ค. ที
- ง. เร

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง มหัตศจรรย์วงสีธรรมชาติ

คำชี้แจง

๑. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ ๓ คน

๒. ให้นักเรียนสร้างวงสีพร้อมทั้งแสดงเส้นแบ่งวรรณะสีและขีดโยงสีคู่ตรงข้าม

๑. ชื่อชั้น เลขที่

๒. ชื่อชั้น เลขที่

๓. ชื่อชั้น เลขที่

โรงเรียน

ตัวอย่างภาพที่ ๑
หน่วยย่อยที่ ๒ จินตนาการธรรมชาติ แผนที่ ๑

ภาพสีวรรณะเย็น

ผลงานของ : ศิริ สัตถาผล

ตัวอย่างภาพที่ ๒
หน่วยย่อยที่ ๒ จินตนาการหรรษา แผนที่ ๑

ภาพสี่วรรณะอุ่น

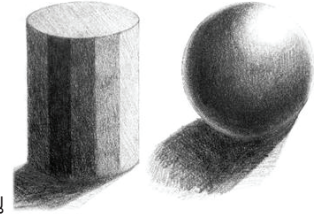
ผลงานของ : สนาม จันทร์เกาะ

ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๑

หน่วยย่อยที่ ๒ จินตนาการพรรษา

เรื่อง น้ำหนัก แสง-เงา วรรณะสี วงสีธรรมชาติ สีคู่ตรงข้าม

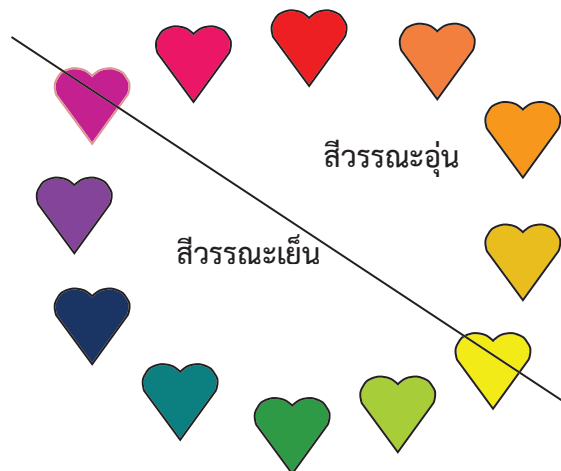
น้ำหนัก แสง-เงา ในภาพ หมายถึง ความเข้มของสีวัตถุที่เกิดจากแสงสว่างส่องมายังวัตถุต่าง ๆ แล้วสามารถมองเห็นเป็นรูปร่างรูปทรงอย่างไร นอกจากนั้นแสงเงาหรือน้ำหนักสียังบอกได้ถึงการจัดระยะ ความลึกในภาพดูมีมิติ มีความสมจริงได้ด้วย

วรรณะสี แบ่งออกเป็นวรรณะสีอุ่นและวรรณะสีเย็น

สีวรรณะอุ่น คือสีที่ให้ความรู้ร้อนแรง ตื่นเต้น รู้สึกสว่างเหมือนเวลากลางวัน

สีวรรณะเย็น คือสีที่ให้ความรู้รู้สึกเย็นสบาย สดชื่น เยือกเย็น รู้สึกสงบเหมือนเวลากลางคืน
สีที่เป็นได้ทั้งวรรณะอุ่น - วรรณะเย็นคือ สีม่วงแดง และสีเหลือง

วงสีธรรมชาติ ได้แก่การนำแม่สีมาผสมให้เกิดสีใหม่ ประกอบด้วย

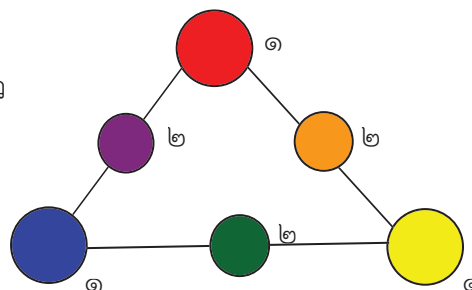
- สีขั้นที่ ๑ คือแม่สี ได้แก่ สีแดง สีเหลือง สีน้ำเงิน
- สีขั้นที่ ๒ คือสีที่เกิดจากสีขั้นที่ ๑ (แม่สี) ผสมกันในอัตราส่วนเท่ากัน จะทำให้เกิดสีใหม่ ๓ สี

ได้แก่

สีแดง ผสมกับสีเหลือง ได้สีส้ม

สีแดง ผสมสีน้ำเงิน ได้สีม่วง

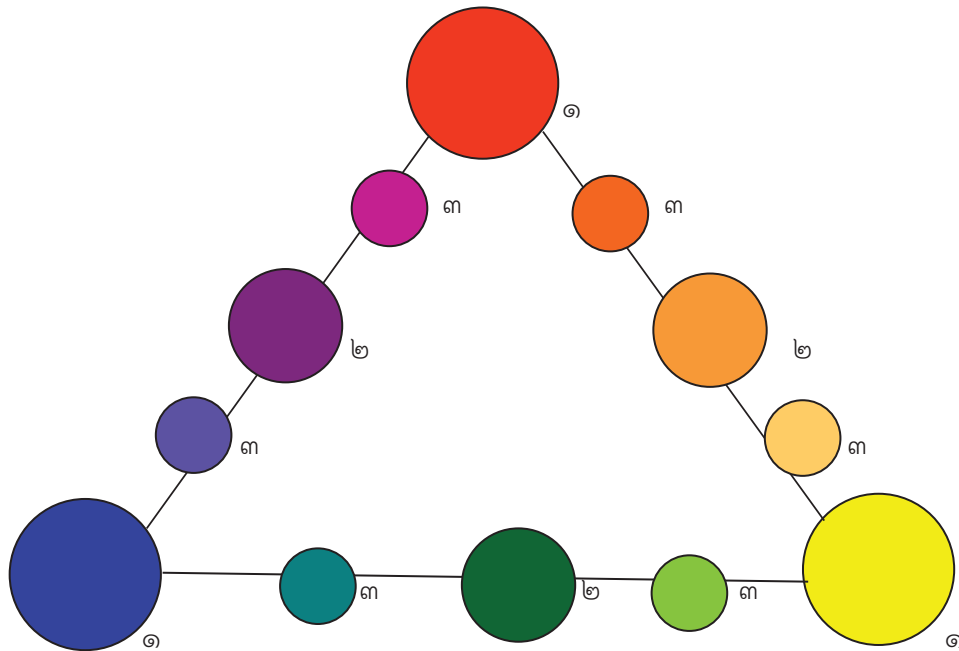
สีเหลือง ผสมสีน้ำเงิน ได้สีเขียว

- สีชั้นที่ ๓ คือสีที่เกิดจากสีชั้นที่ ๑ ผสมกับสีชั้นที่ ๒

ในอัตราส่วนเท่ากัน จะได้สีอื่น ๆ อีก ๖ สี ได้แก่

๑. สีแดง ผสมกับสี ส้ม ได้สี ส้มแดง	๒. สีแดง ผสมกับสี ม่วง ได้สี ม่วงแดง
๓. สีเหลือง ผสมกับสี เขียว ได้สี เขียวเหลือง	๔. สีน้ำเงิน ผสมกับสี เขียว ได้สี เขียวน้ำเงิน
๕. สีน้ำเงิน ผสมกับสี ม่วง ได้สี ม่วงน้ำเงิน	๖. สีเหลือง ผสมกับสี ส้ม ได้สี ส้มเหลือง

สีคู่ตรงข้าม หรือสีตัดกัน คือ สีที่ไม่ได้เกิดจากการผสมกันของสีนั้น ๆ เช่น สีเขียว เกิดจาก สีน้ำเงิน ผสมสี เหลือง เพราะฉะนั้น สีคู่ตรงข้ามของสีเขียว คือ สีแดง หรือสังเกตง่าย ๆ สีคู่ตรงข้าม คือ สีที่อยู่ตรงกันข้ามกัน ในวงสีนั่นเอง

การสร้างงานศิลปะโดยนำสีตัดกันไปใช้จะทำให้ภาพดูมีชีวิตชีวา แต่ถ้าใช้มากเกินไปก็จะทำให้ภาพ ดูแข็งกระด้าง ดังนั้นเราสามารถใส่สีดำหรือสีขาวมาขึ้นลดความแข็งกระด้างดังกล่าวลงได้

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง ต่างสีสัน

คำชี้แจง

๑. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ ๓ คน คละชั้น
๒. ให้นักเรียนวาดภาพจำนวน ๓ ภาพแล้วระบายสีด้วยสีต่างกัน เช่น วาดต้นไม้ ๓ ต้น
- ต้นที่ ๑ ระบายด้วยดินสอสี ต้นที่ ๒ ระบายด้วยสีชอล์ค ต้นที่ ๓ ระบายด้วยสีโปสเตอร์ แล้วสังเกตความงามและความแตกต่างที่เกิดขึ้น

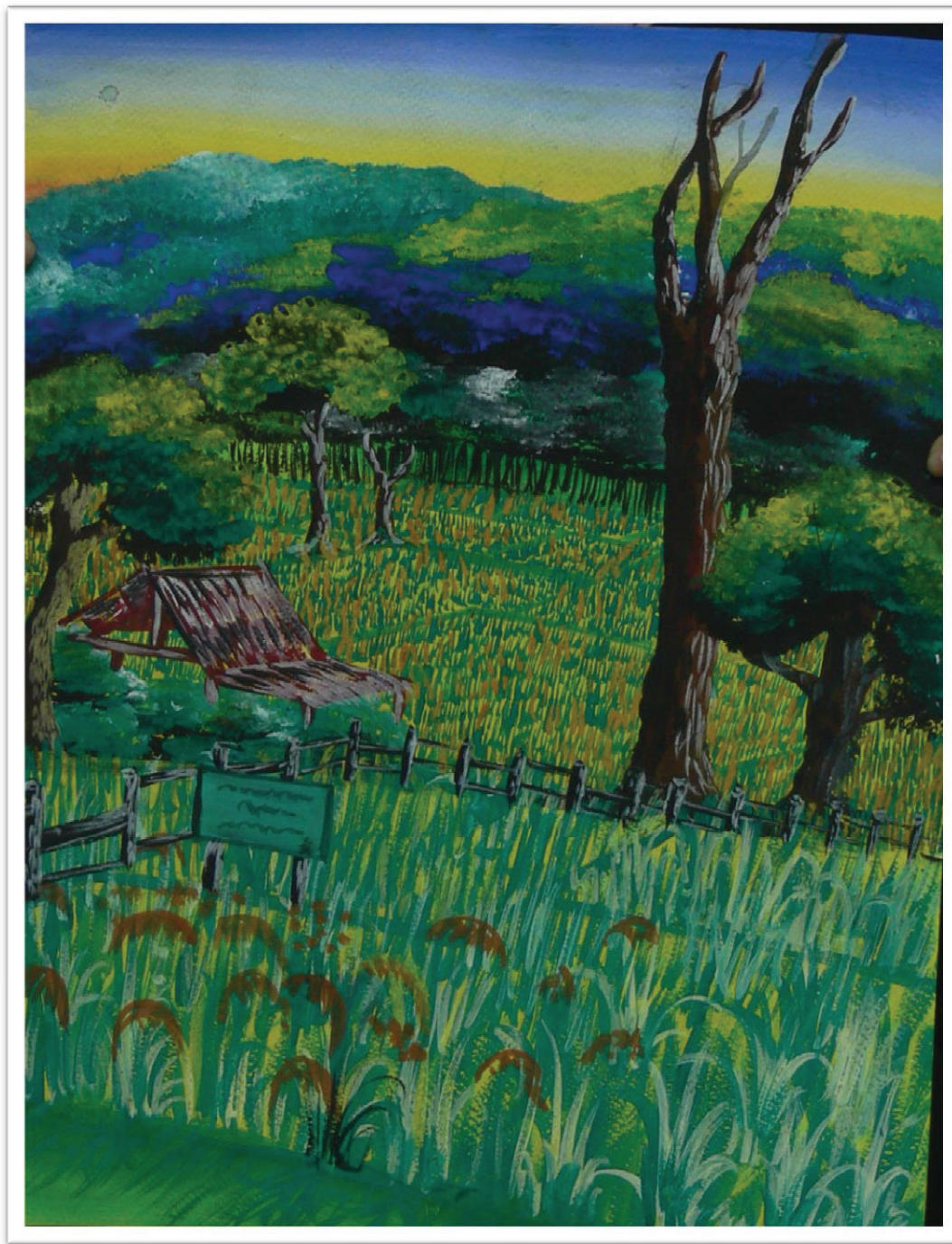
๑. ชื่อชั้น เลขที่

๒. ชื่อชั้น เลขที่

๓. ชื่อชั้น เลขที่

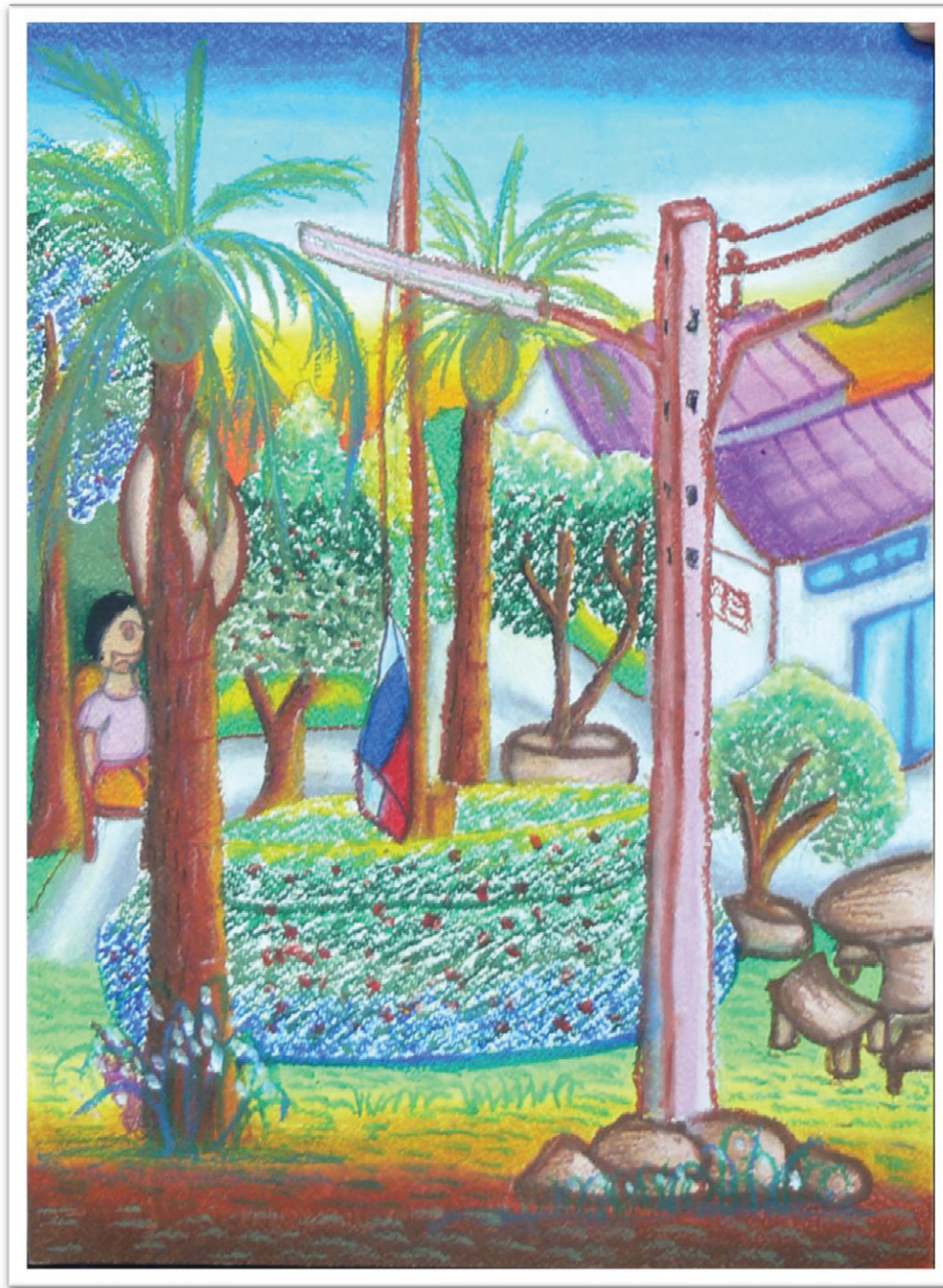
โรงเรียน

ภาพตัวอย่างที่ ๑ หน่วยย่อยที่ ๒ จินตนาการพรรษา แผนการเรียนรู้ที่ ๒
ภาพที่ระบายด้วยสีโปสเตอร์

ผลงานของ : นางสาวอาทิตย์ หงษ์ตัน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านหุบเลา
สพป.สกลนคร เขต ๑

ภาพตัวอย่างที่ ๒ หน่วยย่อยที่ ๒ จินตนาการทรรษา แผนการเรียนรู้ที่ ๒
ภาพที่ระบายด้วยสีชอล์ค

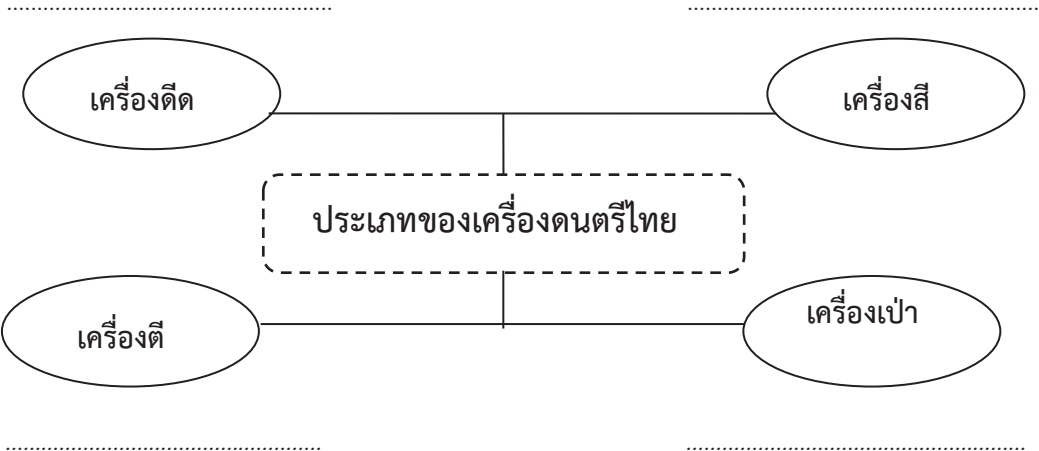

ผลงานของ : เด็กหญิงชไมพร โคตรูชัน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนบ้านหลุมเลา
สพป.สกลนคร เขต ๑

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง ประเภทของเครื่องดนตรีไทยและสากล

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนชื่อเครื่องดนตรีไทย และดนตรีสากล

ประเภทของเครื่องดนตรีสากล

๑. เครื่องสาย ได้แก่
๒. เครื่องลมไม้ ได้แก่
๓. เครื่องลมทองเหลือง ได้แก่
๔. เครื่องคีย์บอร์ด ได้แก่
๕. เครื่องกระทบ ได้แก่

ชื่อ

โรงเรียน ชั้น เลขที่

ป ๘.๒/ผ ๓-๐๒

ใบงานที่ ๐๒ เรื่อง การใช้และดูแลรักษาเครื่องดนตรีไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนวิธีใช้และการเก็บรักษาเครื่องดนตรีไทยที่กำหนด

๑.

วิธีใช้

.....

การเก็บรักษา

.....

.....

.....

๒.

วิธีใช้

.....

การเก็บรักษา

.....

.....

.....

๓.

วิธีใช้

.....

การเก็บรักษา

.....

.....

.....

ชื่อ

โรงเรียน ชั้น เลขที่

ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๑
เรื่อง ประเภทเครื่องดนตรีสากล

๑.กีตาร์โปร่ง.....

๒.ไวโอลิน.....

๓.แซ็กโซโฟน.....

๔.เฟรนช์ฮอร์น.....

๕.ไซโลโฟน.....

๖.หีบเพลงชัก.....

ประเภทเครื่องดนตรี

๑. เครื่องสาย ได้แก่ กีตาร์โปร่ง ไวโอลิน.....
๒. เครื่องลมไม้ ได้แก่แซ็กโซโฟน.....
๓. เครื่องลมทองเหลือง ได้แก่เฟรนช์ฮอร์น.....
๔. เครื่องคีย์บอร์ด ได้แก่หีบเพลงชัก.....
๕. เครื่องกระทบ ได้แก่ไซโลโฟน.....

ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๒

เรื่อง การใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรีไทย

ประเภทเครื่องดีด จะเข้

๑. วิธีการนั่งบรรเลงจะเข้ ให้นั่งพับเพียบตัวตรง ด้านกระพุ้งอยู่ด้านซ้ายมือของผู้บรรเลง ลูกบิดอยู่ด้านขวามือของผู้บรรเลงมือซ้ายใช้สำหรับกดนมจะเข้ มือขวาสำหรับพันไม้ดีด และดีดสายจะเข้
๒. การอุ้มจะเข้ ต้องอุ้มให้ขนานกับพื้น โดยนำกระพุ้งแนบด้านข้างลำตัวผู้ถือจะเข้
๓. การทำความสะอาดจะเข้ควรใช้ผ้าที่มีความนุ่มชุ่มน้ำหมาดๆ ใช้ห่อด้วยผ้าเพื่อกันฝุ่นละออง

ประเภทเครื่องตี ระนาดเอก

๑. ลักษณะการบรรเลงระนาดผู้บรรเลงนั่งพับเพียบหรือขัดสมาธิ โดยให้ลำตัวอยู่กึ่งกลางของเท้าระนาดการจับไม้ระนาด ให้นิ้วชี้อยู่ด้านบนของก้านไม้ นิ้วโป้งอยู่ด้านข้างนิ้วกลางนิ้วนางนิ้วก้อยกำอยู่ใต้ไม้
๒. เมื่อบรรเลงเสร็จต้องปลดเชือกคล้องหุระนาดด้านซ้ายมือลงเพื่อป้องกันไม่ให้เชือกรับน้ำหนักของผืนตลอดเวลา
๓. ควรเก็บไม้ระนาดไว้ได้ราง ไม่วางทิ้งบนพื้น หรือวางบนผืนระนาด เพราะอาจจะหักได้ ในกรณีนั่งพับ

ประเภทเครื่องสี ซอด้วงและซออู้

๑. ผู้บรรเลงควรขึ้นสายซอ และเลื่อนหย่องหรือหมอนให้อยู่กึ่งกลางของหน้าซอ จากนั้นเทียบเสียงของซอตามประเภทซอนั้นๆ ผู้บรรเลงนั่งตัวตรง มือซ้ายจับคันซอเพื่อกด สายซอ มือขวา จับคันชัก
๒. เมื่อบรรเลงเสร็จ ควรลดสายและปลดหย่อง เลื่อนหมอนขึ้นไว้บนขอบกะโหลกซอ
๓. ควรใช้ผ้าที่มีความนุ่มและแห้งเช็ดซอทุกครั้งหลังจากการบรรเลงเสร็จ ควรใส่ถุงเก็บเพื่อสะดวกในการเก็บ

ประเภทเครื่องเป่า ขลุ่ย และปี่

๑. ทำนั่งในการเป่า ผู้เป่าสามารถนั่งได้ทั้งท่าพับเพียบและนั่งขัดสมาธิ นั่งตัวตรง ยกมือทั้งสองข้างให้แขนทั้งสองข้างกางออกพอประมาณ ไม่หนีบแขน จับขลุ่ยและปี่ในท่าสบาย โดยใช้มือ ขวาอยู่ด้านบนมือซ้ายอยู่ด้านล่าง
๒. การทำความสะอาดโดยการนำส่วนที่เปียกน้ำลายไปล้างด้วยน้ำสะอาดส่วนใดที่ไม่ถูก น้ำลายให้ใช้ผ้าเช็ด
๓. ไม่ควรวางขลุ่ยหรือปี่วางไว้กับพื้น สามารถกลิ้ง หรือตกทำให้แตกได้ เก็บใส่กล่องหรือถุงให้เรียบร้อย

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง การอ่าน เขียนโน้ตดนตรีไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่าน เขียนโน้ตเพลงไทยอย่างง่าย ๆ ๑ เพลง

เพลง.....งามแสงเดือน.....

ชื่อ

โรงเรียน ชั้น เลขที่

ป ๘.๒/ผ ๔-๐๒

ใบงานที่ ๐๒

เรื่อง การอ่าน และเขียนตัวโน้ตดนตรีสากล

ตอนที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่าน และ เขียนตัวโน้ตดนตรีสากลที่กำหนดให้

ตอนที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่าน เขียนตัวโน้ตดนตรีสากล ตามที่กำหนด

๑. โน้ตตัวกลม
๒. โน้ตตัวขาว
๓. โน้ตตัวดำ
๔. โน้ตตัวเข้บ็ต ๑ ชั้น
๕. กุญแจซอล

ชื่อ

โรงเรียน ชั้น เลขที่.....

ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๑

เรื่อง โน้ตดนตรีไทยและโน้ตดนตรีสากล

โน้ตดนตรี คือ เครื่องหมายที่แทนค่าเสียงดนตรี เพื่อให้มีความเป็นสากลในการบันทึกโน้ตดนตรีให้นักดนตรีเล่น เราจะแบ่งพิจารณาใน ๒ ลักษณะคือ

๑. ระดับเสียงสูงต่ำของโน้ตดังกล่าว โดยสามารถทราบจากระบบ "บรรทัด ๕ เส้น"

๒. การกำหนดค่าความสั้นยาวของเสียงโดยจะทราบจากลักษณะของตัวโน้ต ดังนี้

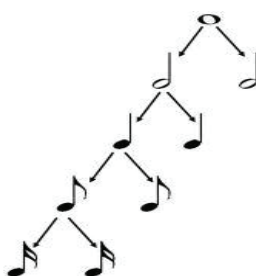
๑. โน้ตตัวกลม

๒. โน้ตตัวขาว

๓. โน้ตตัวดำ

๔. โน้ตเข้บัต ๑ ชั้น

๕. โน้ตเข้บัต ๒ ชั้น

เท่ากับ ๔ จังหวะ

เท่ากับ ๒ จังหวะ

เท่ากับ ๑ จังหวะ

เท่ากับ ๑/๒ จังหวะ

เท่ากับ ๑/๔ จังหวะ

ประเภทของกุญแจประจำหลัก

กุญแจ ประจำหลักในการบันทึกดนตรีสมัยใหม่มีใช้อยู่เพียงสามชนิดคือ กุญแจซอล กุญแจโด และกุญแจฟา ซึ่งกุญแจแต่ละชนิดจะอ้างอิงถึงเสียงซอล โด และฟา ตามลำดับ ตามตำแหน่งที่กุญแจนั้นได้ไปคาบเกี่ยวไว้บนบรรทัด เส้นและช่องอื่นๆ ก็จะสัมพันธ์กับโน้ตบนเส้นนั้น

กุญแจซอล เสียงซอลที่อยู่เหนือเสียงโดกลาง ตำแหน่งที่คาบเกี่ยวส่วนโค้งกันหอยตรงกลาง

กุญแจโด เสียงโดกลาง ตำแหน่งที่คาบเกี่ยวกึ่งกลางกุญแจโด

กุญแจฟา เสียงฟาที่อยู่ใต้เสียงโดกลางตำแหน่งที่คาบเกี่ยวหัวของกุญแจหรือระหว่างสองจุด

ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๒ เรื่อง โน้ตดนตรีไทยและโน้ตดนตรีสากล

แผนภาพขั้นบันไดระดับเสียงดนตรี

เพลงงามแสงเดือน

งามแสงเดือนมาเยือนส่องหล้า
เราเล่นเพื่อสนุก
ขอให้เล่นพอรำ

งามใบหน้าเมื่ออยู่วงรำ (ซ้ำ)
เปลื้องทุกข์วาระกำ
เพื่อสามัคคีเอย

เพลงงามแสงเดือน

เพลงงามแสงเดือน							
— — — ด	— ฟ — ร	— ด — ด	— ล ด ล	— — — ซ	— ฟ — ร	— — ด ร	— ฟ — ฟ
— — — ด	— ฟ — ร	— ด — ด	— ล ด ล	— — — ซ	— ฟ — ร	— — ด ร	— ฟ — ฟ
— — — —	— ด — ล	— — — ซ	ล ซ ฟ ร	— — — —	— ฟ — ล	— — ด ล	ซ ฟ — ซ
— — — ซ	ล ซ ฟ ร	— — — —	— ฟ — ซ	— ซ ฟ ร	— ด — ฟ	— ร ด ล	— ซ — ฟ

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง การประดิษฐ์ทำสร้างสรรค์ประกอบเพลงเพื่อนไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวางแผนและปรึกษากันเพื่อปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ต่อไปนี้

๑. ศึกษาเนื้อเพลงเพื่อนไทย เรื่อง การประดิษฐ์ทำสร้างสรรค์ประกอบเพลง เพื่อนไทย

ใช้ในละครเรื่อง “อนุภาพพ่อขุนรามคำแหงมหาราช”

๒. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มคิดประดิษฐ์ทำประกอบเพลงเพื่อนไทย คิดท่าทางประกอบเพลง ออกมานำเสนอผลงานที่ละกลุ่ม

๓. ให้นักเรียนออกแบบการแปรแถวเพลงเพื่อนไทย อย่างน้อย ๓ รูปแบบการแปรแถว ออกมานำเสนอผลงานที่ละกลุ่ม

เพลงเพื่อนไทย

คำร้อง-ทำนอง โดย หลวงวิจิตรวาทการ

(สร้อย)เพื่อนไทย เร่งมานึกน้อมพร้อมใจ	ช่วยไทย ด้วยนึกถึงความเป็นไทย
เพื่อนไทย ก้าวเดินเจริญสุขใส	ชาติไทย ที่รักของเรา
ตัวฉันเกิดมา ได้ฟ้าเมืองไทย	ชีวิตจิตใจ ฉันเป็นไทยทั้งสิ้น
ฉันนึกถึงชาติ อยู่ทุกทิวา	มุ่งหวังตั้งหน้า ทำมาหากิน
โดยสุจริต เป็นนิจสิน	เพื่อให้แผ่นดินไทยคงอยู่เป็นไทย

(สร้อย)

ถึงยามคับขัน ที่ชาติต้องการ	เราก็ใจกล้าหาญ ช่วยงานของไทย
เรามีมานะ ยอมสละชีวิต	ทุกอย่างเราอุทิศ เพื่อชาติเราได้
ด้วยน้ำใจรัก ด้วยสมัครเป็นไทย	เทิดทูนชาติไว้เหนือชีวิตของเรา

(สร้อย)

ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๑

เรื่อง หลักและวิธีการประดิษฐ์นาฏศิลป์

การแสดงประเพณีสร้างสรรค์ปรับปรุงขึ้นใหม่นี้ ลักษณะทำรำไม่ตายตัว จะมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ ตัวบุคคลตลอดจนฝีมือและความสามารถของผู้แสดงการประดิษฐ์สร้างสรรค์ทำรำเป็นการนำความรู้จากการฝึกหัดนาฏศิลป์ไทย เช่น การฝึกหัดนาฏศิลป์เบื้องต้น นาฏยศัพท์ การใช้ท่าทางเพื่อสื่อความหมายมาใช้ในการประดิษฐ์ทำรำ ดังนั้นการประดิษฐ์สร้างสรรค์ทำรำ จึงมีขั้นตอนจากง่ายไปหายาก โดยเริ่มจากขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

๑. การเคลื่อนไหวร่างกาย

การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงเป็นการประดิษฐ์สร้างสรรค์ทำรำอย่างอิสระโดยใช้ให้ฟังเพลงแล้วเคลื่อนไหวร่างกายพร้อมกับเสียงเพลง การเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระนี้ เคลื่อนไหวร่างกายโดยกระแทกจังหวะเพียงอย่างเดียวเพื่อเลียนแบบธรรมชาติตามจินตนาการของตนเอง การใช้ภาษาท่าทางเพื่อสื่อความหมาย

การใช้ภาษาท่าทางเพื่อบ่งบอกความหมายนับว่าเป็นสิ่งสำคัญมาก เนื่องจากนาฏศิลป์ไทยเป็นสาระที่วาดด้วยการพ้องรำ ดังนั้น การประดิษฐ์ทำรำต้องคำนึงถึงการพ้องรำที่สื่อความหมายตามเนื้อร้อง โดยใช้ท่าทางเพื่อสื่อความหมายแทนคำพูดซึ่งอาจเป็นท่าทางเพื่อเลียนแบบธรรมชาติหรือสัตว์

๒. การใช้ท่าทางแทนคำพูดหรือใช้ภาษานาฏศิลป์ประกอบเพลง

การประดิษฐ์ทำรำโดยท่าทางแทนคำพูดหรือใช้ภาษานาฏศิลป์ประกอบเพลง เป็นการใช้ท่าทางบ่งบอกความหมายตามเนื้อเพลง ด้วยการร้อยเรียงแต่ละท่ามารำประกอบเพลง โดยใช้ท่าทางเพื่อสื่อความหมายของเพลงนั้น ๆ ในขั้นตอนจะต้องนำหลักนาฏศิลป์ไทยมาใช้ในการประดิษฐ์ทำรำ กล่าวคือ แทนที่จะให้ผู้เรียนแสดงท่าทางอย่างอิสระและใช้ท่าทางตามแล้วยังต้องนำท่าทางเหล่านั้นมาประดิษฐ์ให้สวยงามถูกต้องตามหลักนาฏศิลป์ไทยด้วยซึ่งการประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงจำเป็นต้องคำนึงถึงหลักนาฏศิลป์ไทย ดังนี้

๒.๑ การใช้ท่าทางสื่อความหมายตามหลักนาฏศิลป์ไทย เช่น หากต้องการสื่อความหมายว่าสวยงาม ก็จะใช้ท่าเชิดฉิน หรือหากจะประดิษฐ์ทำรำในทำรับช่วงทำนองเพลง ก็จะใช้ท่าสูงแล้วลงมาจนถึงท่าต่ำ เช่น สอดสูง ฝ่าลา ชำนางนอน เป็นต้น

๒.๒ การหลีกเลี่ยงการใช้ท่าซ้ำเพื่อสื่อความหมาย หากเนื้อร้องมีเนื้อร้องที่มีความหมายใกล้เคียงกัน ก็จะไม่ใช้ท่าซ้ำ ๆ กันในการสื่อความหมาย แต่จะใช้ท่าอื่น ๆ ที่บอกความหมายตามเนื้อร้องได้ถูกต้องเช่น เนื้อร้องที่ว่า “โสมนัสเปรมปรีดิ์” เป็นต้น

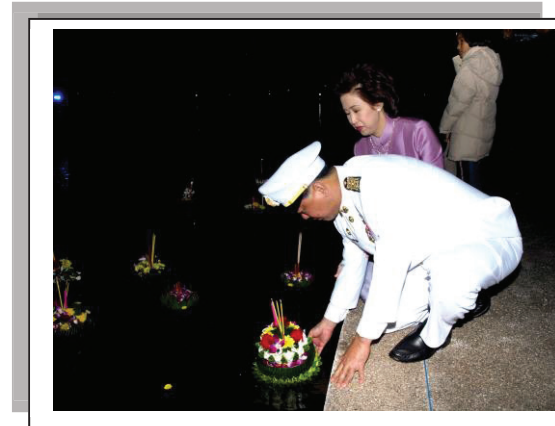
๒.๓ การใช้ท่าทางสื่อความหมายต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ของผู้แสดงให้ความสัมพันธ์สอดคล้องสวยงามกลมกลืนกัน ในการประดิษฐ์ทำรำ ระบุว่า ผู้ประดิษฐ์ทำรำต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ของผู้แสดงทุกคนให้มีท่าสัมพันธ์และสอดคล้องกลมกลืนกัน เช่น การประดิษฐ์ท่าคู่ การสอดสูงเข้าหากันหรือออกจากกัน หรือการเข้าวงด้วยท่ารำที่กลมกลืนกัน เป็นต้น

๒.๔ การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงต้องคำนึงถึงวุฒิภาวะของผู้เรียนด้วย เนื่องจากผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นจะประดิษฐ์ทำรำยากง่ายแตกต่างกันออกไป เช่น ผู้เรียนระดับประถมศึกษา ก็ควรจะใช้ท่ารำที่ง่ายไม่ซับซ้อน และเนื้อเพลงจะต้องไม่ยาวมาก ส่วนใหญ่ท่ารำจะเป็นการใช้ท่าทางสื่อความหมายแทนคำพูด และจะใช้ภาษานาฏศิลป์น้อย แต่จะใช้ท่าทางธรรมชาติมาประดิษฐ์ทำรำมากที่สุด เพราะง่ายแก่การเลียนแบบและจดจำเหมาะสมกับวัยเรียน เป็นต้น

เปรียบเทียบท่าทางจากธรรมชาติมาประดิษฐ์สร้างสรรค์เป็นท่ารำ ท่าทางธรรมชาติ

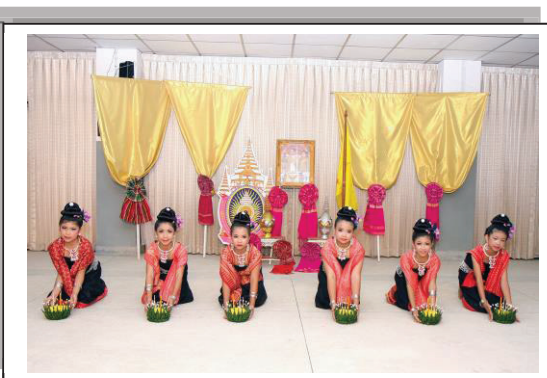
ท่ารับกระทงพระประทีปพระราชทาน

ท่าลอยกระทง

ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสกลนคร. ๒๕๕๖

ประดิษฐ์สร้างสรรค์เป็นท่ารำ

ใบกิจกรรมที่ ๐๑

เรื่อง รำวงมาตรฐาน

คำชี้แจง ๑. ให้นักเรียนฝึกร้องเพลงรำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย พร้อมแสดงท่าซักแบ่งผัดหน้า
ฝึกซ้อมให้คล่อง

๒. จับคู่ชาย - หญิง แล้วจัดกลุ่ม ๆ ละ ๔ - ๕ คู่ ออกมาแสดงท่ารำประกอบเพลงหน้าชั้นเรียน

เพลงชาวไทย

คำร้อง จมื่นมานิตยัณเรศ (นายเฉลิม เศวตนันท์) **ทำนอง** อาจารย์มนตรี ตราโมท

ชาวไทยเจ้าเอ๋ย
การที่เราได้เล่นสนุก
เพราะชาติเราได้เสรี
เราจึงควรช่วยชูชาติ
เพื่อความสุขเพิ่มพูน

ขออย่าละเลยในการทำหน้าที่
เปลื้องทุกข์สบายอย่างนี้
มีเอกราชสมบูรณ์
ให้แก่งากเจิดจำรูญ
ของชาวไทยเรา เอ๋ย

ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๑

รำวง มีกำเนิดมาจาก รำโทน เป็นการละเล่นพื้นเมืองของภาคกลาง ในการฟ้อนรำจะใช้จังหวะโหนดีตามหน้าทับ จึงเรียกการฟ้อนรำแบบนี้ว่า รำโทน

รำวงมาตรฐาน เป็นท่ารำท่าหนึ่งประจำชาติไทย ที่มีการพัฒนาให้มีความเป็นมาตรฐานบทเพลงที่ใช้ในการรำวงมาตรฐาน

เพื่อเชิดชูศิลปะการละเล่นพื้นเมืองนี้ให้มีระเบียบเรียบร้อย เป็นแบบฉบับอันดีงามตามแบบนาฏศิลป์ของไทย กรมศิลปากรจึงได้สร้างบทร้องขึ้นใหม่ ๔ บท คือ งานแสงเดือน ชาวไทย รำมาชิมารำ คั่นเดือนหงาย พร้อมทั้งท่ารำที่สวยงาม ถูกต้องตามแบบนาฏศิลป์ไทย และกรมศิลปากรได้เปลี่ยนชื่อใหม่ จากที่เรียกว่า รำโทน เป็นรำวง เพราะผู้เล่นร่วมวงกันเล่นและเคลื่อนย้ายเวียนไปเป็นวง

ต่อมาท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม ได้แต่งบทขับร้องเพิ่มเติมใหม่อีก ๖ เพลง คือ ดอกไม้ของชาติ ดวงจันทร์วันเพ็ญ หญิงไทยใจงาม ยอดชายใจหาญ ดวงจันทร์ขวัญฟ้า และ บุชานกรบ โดยมีกรมประชาสัมพันธ์และกรมศิลปากรเป็นผู้ประดิษฐ์ทำนอง และกรมศิลปากรเป็นผู้ประดิษฐ์ทำรำ

ปัจจุบันมีผู้นำเอาไปเล่นสลับ เต้น ลีลาศ กรมศิลปากรจึงได้ปรับปรุงโดยมีจุดประสงค์เพื่อให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นแบบฉบับมาตรฐานและสะดวกในการเผยแพร่มาตรฐานของไทยต่อไป จึงเรียกว่า รำวงมาตรฐาน

เนื้อร้อง ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย จังหวะสนุกสนาน ความหมายเพลงส่วนใหญ่ มุ่งให้เห็น ศิลปวัฒนธรรมของชาติ ยกย่องความสามารถของบรรพบุรุษคนไทย และความงามความสามารถของหญิงไทยสมัยโบราณ

วิธีแสดง

๑. ก่อนการแสดงแต่ละเพลงจะมีการบรรเลงดนตรีนำ ๑ วรรค เพื่อให้ผู้แสดงเตรียมตัวตั้งต้นจังหวะพร้อมกัน
๒. แสดงจับเป็นคู่ชาย - หญิง รำกันเป็นวงกลม
๓. จำนวนผู้แสดงขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของสถานที่
๔. ระยะห่างระหว่างคู่ไม่ห่างหรือชิดกันจนเกินไป ขณะรำควรรักษาวงไม่ให้เบี้ยวหรือขาดตอน
๕. ก่อนการแสดงชาย - หญิง ต้องทำความเคารพซึ่งกันและกันเพื่อถือว่าเป็นการให้เกียรติต่อกู่รำของตนโอกาสที่แสดงงานประเพณีรื่นเริงต่างๆ

เครื่องแต่งกาย แบ่งเป็น ๓ ประเภท

- แบบไทยพื้นเมือง
- แบบไทยสากลนิยม
- แบบไทยประยุกต์

เครื่องดนตรี ได้แก่ ระนาดเอก ข้องวงใหญ่ โทน กรับ ฉิ่ง ฉาบ

เพลงชาวไทย

คำร้อง จมื่นมานิตยัณเรศ (นายเฉลิม เสวตนันท์)

ทำนอง อาจารย์มนตรี ตราโมท

ชาวไทยเจ้าเอ๋ย
การที่เราได้เล่นสนุก
เพราะชาติเราได้เสรี
เราจึงควรช่วยชูชาติ
เพื่อความสุขเพิ่มพูน

ขออย่าละเลยในการทำหน้าที่
เปลื้องทุกข์สบายอย่างนี้
มีเอกราชสมบูรณ์
ให้แก่งการเจิดจรัญ
ของชาวไทยเรา เอ๋ย

การใช้เท้าประกอบท่ารำ

ย่างเท้าตามจังหวะเพลง โดยเริ่มจากเนื้อเพลง “ชาว” ให้ย่างเท้าซ้าย

ท่าทาง	ท่ารำ	บทเพลง	อธิบายท่ารำ
	ชักแบ่งผัดหน้า	ชาวไทยเจ้าเอ๋ย	จับมือขวาลักษณะจับปรกข้างระดับ ศีรษะ มือซ้ายวงหน้าอยู่ระดับปาก เอียงขวา ลดแขนเลื่อนมือขวาลงมา อยู่ระดับอก ปล่อยจับเป็นแบมือ หงาย มือซ้ายจับขวา
	ชักแบ่งผัดหน้า	ขออย่าละเลยในการ ทำหน้าที่	มือซ้ายเลื่อนมาเป็นจับปรกข้าง ด้านซ้าย ส่วนมือขวาดั้งหน้า เอียง ซ้าย ลดแขนเลื่อนมือมาอยู่ระดับอก มือ ซ้ายปล่อยจับเป็นแบหงาย มือขวาจับ ขวาทำท่าเช่นนี้สลับไปมาจนจบเพลง ส่วนเท้าย่างไปทุกจังหวะของเพลง เปลี่ยนมือทุกจังหวะที่ ๗
	ชักแบ่งผัดหน้า	การที่เราได้เล่นสนุก	ปฏิบัติตามท่ารำ “ชาวไทยเจ้าเอ๋ย”
	ชักแบ่งผัดหน้า	เปลื้องทุกข์สบายอย่าง นี้	ปฏิบัติตามท่ารำ “ขออย่าละเลยใน การทำหน้าที่”
	ชักแบ่งผัดหน้า	เพราะชาติเราได้เสรี	ปฏิบัติตามท่ารำ “ชาวไทยเจ้าเอ๋ย”

ท่าทาง	ท่ารำ	บทเพลง	อธิบายท่ารำ
	ซึกแป้งผัดหน้า	มีเอกราชสมบูรณ์	ปฏิบัติตามท่ารำ “ขออย่าละเลยในการทำหน้าที่”
	ซึกแป้งผัดหน้า	เราจึงควรช่วยชูชาติ	ปฏิบัติตามท่ารำ “ชาวไทยเจ้าเอ๋ย”
	ซึกแป้งผัดหน้า	ให้แก่งกาจเจิดจรัญ	ปฏิบัติตามท่ารำ “ขออย่าละเลยในการทำหน้าที่”
	ซึกแป้งผัดหน้า	เพื่อความสุขเพิ่มพูน	ปฏิบัติตามท่ารำ “ชาวไทยเจ้าเอ๋ย”
	ซึกแป้งผัดหน้า	ของชาวไทยเรา เอ๋ย	ปฏิบัติตามท่ารำ “ขออย่าละเลยในการทำหน้าที่”

การปฏิบัติท่าซึกแป้งผัดหน้า

แบบทดสอบหลังเรียน
หน่วยการเรียนรู้บูรณาการที่ ๘ สุนทรียศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๒ จินตนาการหรรษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. สีที่ดูแล้วรู้สึกมีน้ำหนักคือสีในข้อใด
 - ก. แดง เขียวเข้ม ม่วง
 - ข. เหลือง เขียวเหลือง ฟ้ำ
 - ค. เหลือง ส้ม ฟ้ำ
 - ง. เขียวเข้ม ส้ม เหลือง
๒. สีที่เราดูแล้วให้ความรู้สึกตื่นเต้น รุนแรง คือสีในข้อใด
 - ก. ส้ม ส้มแดง แดง
 - ข. น้ำเงิน ม่วง ม่วงแดง
 - ค. เหลือง เขียว เขียวเหลือง
 - ง. ม่วง เขียว ส้ม
๓. ภาพทิวทัศน์ตอนเช้ากำลังมีแสงอาทิตย์ส่อง ควรวาดภาพโดยเน้นสีกลุ่มใด
 - ก. ม่วง น้ำเงิน เขียว
 - ข. น้ำเงิน ม่วง ม่วงแดง
 - ค. เหลือง เขียว เขียวเหลือง
 - ง. ม่วง เขียว ส้ม
๔. ใช้สีในข้อใดระบายเพื่อให้รู้สึกถึงความชุ่มชื้นฉ่ำเย็นหลังฝนตก
 - ก. สีเทียน
 - ข. สีโปสเตอร์
 - ค. สีน้ำ
 - ง. ดินสอสี
๕. เพลงรำมาซิมารำ ต้องใช้ทำรำข้อใด
 - ก. ชักแบ่งพัดหน้า
 - ข. สอดสร้อยมาลา
 - ค. ร่ายรำ
 - ง. รำส่าย
๖. “ไต้ยีน” ต้องแสดงภาษาท่าอย่างไร
 - ก. เอามือข้างหนึ่งป้องหู
 - ข. เอามือข้างหนึ่งชี้ที่หู
 - ค. เอามือข้างหนึ่งถูหูไปมา
 - ง. เอามือข้างหนึ่งกดแนบที่หู

๗. ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์ของการใช้ภาษาท่าในการแสดง

- ก. เพื่อใช้แทนคำพูด
- ข. เพื่อใช้แทนความหมาย
- ค. เพื่อใช้เป็นเอกลักษณ์ของตัวละคร
- ง. เพื่อให้เกิดความสวยงามในการแสดง

๘. เครื่องหมายกำหนดจังหวะ จะเขียนไว้ในส่วนใด

- ก. ตอนท้าย
- ข. ตอนเริ่มต้น
- ค. ตอนกลาง
- ง. ตอนใดก็ได้

๙. เสียง ร ในดนตรีไทย คือโน้ตตัวใดในดนตรีสากล

๑๐. ตัวโน้ตนี้เป็นระดับเสียงใด

- ก. ซอล
- ข. โด
- ค. ที
- ง. เร

หน่วยที่ ๘ : หน่วยย่อยที่ ๓
ลีลาศิลป์ไทย

แบบทดสอบก่อนเรียน
หน่วยการเรียนรู้บูรณาการที่ ๘ สุนทรียศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๓ ลีลาศิลป์ไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✕ ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. การพิมพ์ภาพโดยมีสีน้ำเป็นสีพิมพ์ควรใช้แม่พิมพ์ข้อใด
 - ก. หินทราย เศษผ้า
 - ข. ใบไม้ กระจกพลาสติก
 - ค. กระดาษ กิ่งไม้
 - ง. กระจกพลาสติก แท่งเหล็ก
๒. ถ้าจะพิมพ์ภาพถ่ายทอดความเหมือนจริงหัวข้อ "แจกันดอกไม้" จะเลือกวัสดุอุปกรณ์ใด
 - ก. สีโปสเตอร์ ใบไม้ ก้านกล้วย
 - ข. ดินสอสี กรวด เศษผ้า
 - ค. สีน้ำ กระจกพลาสติก ก้อนหิน
 - ง. สีชอล์ค ใบไม้ เศษผ้า
๓. ลักษณะของงานปั้นข้อใดถ่ายทอดจินตนาการได้ดี
 - ก. แบบลอยตัว
 - ข. แบบนูนสูง
 - ค. แบบนูนต่ำ
 - ง. แบบนูนหนา
๔. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบที่สำคัญของงานปั้นเพื่อถ่ายทอดจินตนาการ
 - ก. ขนาด
 - ข. สัดส่วน
 - ค. สี แสงเงา
 - ง. ความสมดุล
๕. เนื้อร้องของเพลงนกขมิ้น กล่าวถึงข้อใด
 - ก. ความสวยงามของนกขมิ้น
 - ข. การระมัดระวังภัย
 - ค. ความรักของแม่และลูกนก
 - ง. การหาอาหารของนกขมิ้น
๖. การแสดงนาฏศิลป์เป็นหมู่ ควรคำนึงถึงสิ่งใดมากที่สุด
 - ก. จังหวะ
 - ข. เนื้อร้อง
 - ค. ความพร้อมเพียง
 - ง. ความสวยงาม

๗. ละครไม่ช่วยตอบสนองความต้องการของมนุษย์ด้านใด

- ก. ร่างกาย
- ข. อารมณ์
- ค. จิตใจ
- ง. สมอ

๘. เพลงใด เป็นการร้องแบบด้นสด

- ก. เพลงชาติ
- ข. เพลงเลือดสุพรรณ
- ค. เพลงอีแซว
- ง. เพลงสามัคคีชุมนุม

๙. เพลงไทยสากลเพลงใดที่นักเรียนควรฝักร้อง

- ก. เพลงไกล่รุ่ง
- ข. เพลงเกี่ยวข้าว
- ค. เพลงเขมรไทรโยค
- ง. เพลงลาวดวงเดือน

๑๐. เพลงชนิดใด มีจังหวะช้าที่สุด

- ก. เพลงชั้นเดียว
- ข. เพลงสองชั้น
- ค. เพลงสามชั้น
- ง. เพลงโหมโรง

ใบงานที่ ๐๑
เรื่อง พิมพ์ภาพ

ป ๘.๓/ผ ๑-๐๑

คำชี้แจง

๑. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ ๓ คน
๒. ให้นักเรียนทดลองพิมพ์ภาพด้วยวัสดุต่าง ๆ ให้เต็มกรอบที่กำหนดให้

๑. ชื่อ ชั้น เลขที่
๒. ชื่อ ชั้น เลขที่
๓. ชื่อ ชั้น เลขที่
โรงเรียน

ใบงานที่ ๐๒

หน่วยย่อยที่ ๓ สีสาคิลป์ไทย แผนการเรียรนรู้ที่ ๑

ชื่อภาพ

คำชี้แจง ให้นักเรียรนพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์ธรรมชาติ เพื่อถ่ายทอดจินตนาการพร้อมตั้งชื่อภาพ

ชื่อ

โรงเรียน ชั้น เลขที่

ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๑

หน่วยย่อยที่ ๓ ศิลปะไทย

แผนที่ ๑ เรื่อง การพิมพ์ภาพ

การพิมพ์ภาพ คือกระบวนการสร้างภาพที่เกิดจากแม่พิมพ์ ซึ่งเป็นภาพต้นแบบกับตัวกลางที่ช่วยให้เกิดภาพ เช่น สีต่าง ๆ ร่องรอยบนตัวชิ้นงาน การพิมพ์ภาพสามารถทำได้หลายวิธี เช่น กด ภู ฝน ระบาย ฟัน ฯลฯ การพิมพ์ภาพ เป็นงานที่พัฒนาต่อเนื่องมาจากการวาดภาพ ซึ่งการวาดภาพไม่สามารถสร้างผลงาน 2 ชิ้น ที่มีลักษณะเหมือนกันทุกประการได้ จึงมีการพัฒนาการพิมพ์ภาพขึ้นมา

แม่พิมพ์ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. แม่พิมพ์ธรรมชาติ ได้แก่ แม่พิมพ์ที่ได้วัสดุจากธรรมชาติ เช่น เปลือกหอย ไม้ ใบไม้ หิน ส่วนต่าง ๆ ของมนุษย์เรา เป็นต้น

๒. แม่พิมพ์ที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่วัสดุต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นและนำมาใช้เป็นแม่พิมพ์ ซึ่งอาจจะได้จากการแกะสลัก การพับ การตัด ต่อ หรือวิธีการอื่น ๆ เช่น ฝาขวดน้ำอัดลม ฟองน้ำ การแกะสลักสบูเป็นแม่พิมพ์รูปปลา เป็นต้น

อุปกรณ์ที่ใช้ในงานพิมพ์ภาพ มีหลายชนิด ได้แก่ ดินสอ พู่กัน สี จานสี กระจดาขาวเขียน ผู้ที่พิมพ์ภาพจะต้องรู้จักรักษาความสะอาดในการทำงาน โดยเฉพาะการพิมพ์ภาพด้วยสีน้ำ สีโปสเตอร์ ไม่ควรนำแม่พิมพ์ที่เปื้อนสีไปพิมพ์สีบริเวณอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ในงานจะทำให้สกปรก และควรเก็บอุปกรณ์ให้เรียบร้อยเมื่อเสร็จงาน

การเลือกใช้สีในการพิมพ์ภาพควรเลือกให้เหมาะกับวิธีการพิมพ์ภาพ เช่น การพิมพ์ภาพด้วยวิธีกดทับใช้สีดินสอ (เช่นการพิมพ์ภาพจากหน้าเหรียญ) การพิมพ์ภาพด้วยวิธีระบายใช้สีโปสเตอร์หรือสีน้ำ (เช่น การพิมพ์ภาพใบไม้) เป็นต้น

ตัวอย่างภาพที่ ๑
หน่วยย่อยที่ ๓ ลีลาศิลป์ไทย แผนการเรียนรู้ที่ ๑
ภาพวาด

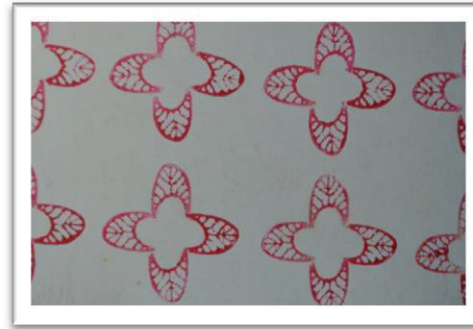
ตัวอย่างภาพที่ ๒
หน่วยย่อยที่ ๓ ลีลาศิลป์ไทย แผนการเรียนรู้ที่ ๑
ภาพพิมพ์จากกระดาษ

ตัวอย่างภาพที่ ๓
หน่วยย่อยที่ ๓ ลีลาศิลป์ไทย แผนการเรียนรู้ที่ ๑
ภาพพิมพ์จากแม่พิมพ์ชนิดต่าง ๆ

ภาพพิมพ์จากแม่พิมพ์เหรียญ

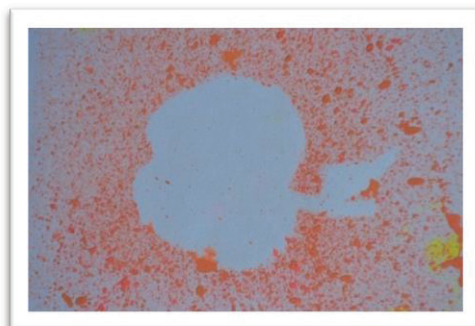
ภาพพิมพ์จากแม่พิมพ์ก้านกล้วย

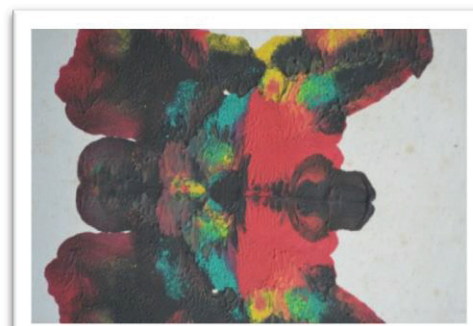
ภาพพิมพ์จากแม่พิมพ์ใบไม้

ภาพพิมพ์จากแม่พิมพ์แกะยางลบ

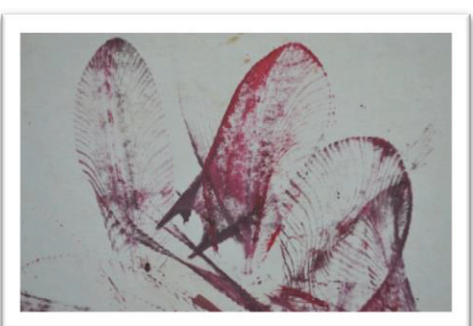
ภาพพิมพ์จากแม่พิมพ์กระดาษ

ภาพพิมพ์จากแม่พิมพ์ปั้บกระดาษ

ภาพพิมพ์จากแม่พิมพ์แกะไม้

ภาพพิมพ์จากแม่พิมพ์เชือก

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง สัตว์เลี้ยงของฉัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนปั้นดินน้ำมันเป็นรูปสัตว์เลี้ยงที่ตนเองชอบ

ชื่อ
โรงเรียน ชั้น เลขที่

ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๑

หน่วยย่อยที่ ๓ ศิลปะไทย แผนการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การปั้น

งานปั้น (งานประติมากรรม) เป็นงานทัศนศิลป์ที่เราสามารถรับรู้ได้ด้วยการมองเห็น และการจับต้องสัมผัส หรือที่เราเรียกว่า "งานประติมากรรม ๓ มิติ"

วัสดุที่ใช้ในงานปั้น มีหลากหลายชนิด เช่นดินเหนียว ดินน้ำมัน ขี้เลื่อยผสมกาว กระดาษผสมกาว ทรายผสมกาว ฯลฯ

ประเภทของงานปั้น แยกเป็น ๓ ลักษณะ คือ

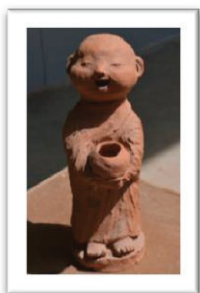
๑. ปั้นแบบนูนต่ำ เป็นการปั้นเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวคล้ายภาพวาด ภาพเขียน แต่มีมิติความสูงขึ้นจากระนาบเพียงเล็กน้อย ซึ่งจะใช้หลักการลดมากกว่า ได้แก่ ลายของเงินเหรียญ เป็นต้น

๒. ปั้นแบบนูนสูง เป็นการปั้นที่คล้ายกับแบบนูนต่ำ แต่มีมิติความสูงที่สามารถมองด้านข้างได้ชัดเจนกว่าแบบนูนต่ำ

๓. ปั้นแบบลอยตัว เป็นการปั้นเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวรูปแบบให้สามารถมองเห็นได้ทุกทิศทางรอบด้าน

การปั้นทั้ง ๓ ลักษณะ ก็ต้องใช้วิธีการที่เหมือนกันคือโดยการเพิ่มและลดปริมาณวัสดุที่ใช้ได้ตลอดเวลา เช่น ถ้าต้องการให้มีสัดส่วนนูนขึ้นมากก็เพิ่มหรือพอกดินเข้าไป หรือ ถ้าต้องการให้บางหรือต่ำลง หรือเว้าเข้า ก็ลดปริมาณดินออก เป็นต้น

ใบงานที่ ๐๑

ป ๘.๓/ผ ๓-๐๑

เรื่อง หลักการขับร้องเพลงไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนขีด ✓ หน้าข้อความที่ถูกต้อง และกา ✕ หน้าข้อความที่ผิด

- ๑. หายใจเข้า-ออกอย่างแรงในขณะที่ร้องเพลงจนผู้ฟังได้ยิน
- ๒. ออกเสียงให้ถูกต้องกับจังหวะและทำนองเพลง
- ๓. ขณะร้องเพลงควรนั่งหรือยืนลำตัวตรง ไม่งอตัวและไม่เกร็งลำตัว
- ๔. ออกเสียงร้องให้ถูกต้องและชัดเจน
- ๕. ควรร้องเพลงให้มีเสียงหนักและเสียงเบา
- ๖. ยิ้มแย้มแจ่มใสในการร้องเพลงที่มีจังหวะและทำนองสนุกสนาน
- ๗. ควรร้องให้ถูกต้องตามเนื้อเพลง โดยไม่คำนึงถึงจังหวะ
- ๘. การร้องเพลงไทยควรอ้าปากให้กว้าง เพื่อความชัดเจนของเสียง
- ๙. การร้องเอื้อนในเพลงไทยควรร้องให้ถูกต้องตามจังหวะ
- ๑๐. ออกเสียงดังในการร้องเพลงไทยเพื่อให้ผู้ฟังได้ยินชัดเจน

ชื่อ
โรงเรียน ชั้น เลขที่

ป ๘.๓/ผ ๓-๐๒

ใบงานที่ ๐๒

เรื่อง หลักการขับร้องเพลงไทยสากล

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิด เรื่อง หลักการขับร้องเพลงไทยสากล

หลักการขับร้อง
เพลงไทยสากล
มีดังนี้

ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๑

เรื่อง หลักการปฏิบัติในการฝึกหัดขับร้องเพลงไทย

๑. ศึกษาทำนองเพลงให้เข้าใจ และใส่อารมณ์ให้ถูกต้องเหมาะสม
๒. ศึกษาคำร้องให้เข้าใจ และร้องโดยใส่อารมณ์ให้ถูกต้องกับคำร้อง
๓. วางสีน้าปากดี ไม่เหลิยวหน้าเหลิยวหลัง และร้องอย่างสง่างาม
๔. ร้องให้ถูกต้องตามคำร้อง ทำนอง และให้ตรงจังหวะ
๕. ร้องให้ชัดเจน ถูกต้อง ทั้งพยัญชนะ สระ และคำควบกล้ำ
๖. ร้องให้ตรงตามระดับเสียงของทำนองเพลง
๗. รู้จักใช้เสียงอย่างถูกต้อง
๘. รู้จักผ่อนและถอนลมหายใจให้ถูกรวรรคตอน หรือตรงกับจังหวะหยุด
๙. รักษาสุขภาพ และต้องมีสมาธิ
๑๐. การร้องเพลงควรนั่งหรือยืนลำตัวตรง ไม่งอ และเกร็งลำตัว

ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๒

เรื่อง การขับร้องเพลงไทยสากล

การขับร้องเพลงไทยสากล มีหลักการปฏิบัติ ดังนี้

๑. การทำท่าทางในการร้องเพลงไทยสากล จะใช้ทำยืนร้องเป็นส่วนใหญ่ การยืนร้องเพลงไทยสากล ต้องยืนร้องอย่างสง่างาม และแสดงสีหน้าท่าทางให้สอดคล้องกับจังหวะ ทำนอง และความหมายของเพลง
๒. ศึกษาเนื้อร้องของเพลงว่า มีความหมายอย่างไร ควรเน้นเสียงช่วงใดหรือใช้สำเนียงเสียงการร้องอย่างไร จึงเหมาะสมกับเพลง
๓. ศึกษาทำนองเพลงให้เข้าใจว่าเป็นเพลงประเภทใด ให้อารมณ์อย่างไร เพราะผู้ขับร้องควรใส่อารมณ์ให้ถูกต้องเหมาะสมกับทำนองเพลง
๔. แสดงสีหน้าท่าทางให้เข้ากับบรรยากาศของเพลง ไม่ควรแสดงกิริยาเฉยเมยหรือแสดงท่าทางมากเกินไป
๕. ร้องให้ถูกต้องตามเนื้อร้อง จังหวะ และทำนอง
๖. ร้องให้เต็มเสียง แต่ไม่ใช้การตะโกน รวมทั้งการออกเสียงพยัญชนะและอักขระให้ถูกต้อง ชัดเจน
๗. หายใจให้ถูกต้องกับจังหวะของเพลง
๘. ควรรักษามารยาทในการขับร้องเพลง ดังนี้
 - แต่งกายให้เหมาะสมกับโอกาสและสถานที่ทำการขับร้อง
 - เลือกเพลงที่จะขับร้องให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้ฟัง
 - ไม่ควรพูดจาหยอกล้อกับผู้ฟังมากเกินไป และใช้ภาษาสุภาพในการสื่อสารกัน
 - ควรมีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส ไม่หงุดหงิด
 - พยายามสบตาและกวาดสายตาไปยังผู้ชมให้ทั่วถึง

ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๓ เรื่อง เพลงไทย และเพลงสากล

เพลงมอญดูดาว

แล้วจัดแจงแต่งกายพลาญชุมพล	ปลอมตนเป็นมอญใหม่ดูคมสัน
นุ่งผ้าตาหมากรุกของรามัญ	ใส่เสื้อลงย่นตัวย้อมว่านยา
คอผูกผ้าประเจียดของอาจารย์	โอมอ่านเสกผงผัดหน้า
คาดตะกรุดโทนทองของบิดา	โพกผ้าสีทับทิมริมขลิบทอง
ถือหอกสัตตโลหะชนะชัย	เหมือนสมิงมอญใหม่ดูไวว่อง
ขุนแผนขี่สีหมอกออกกล่าวพอง	ชุมพลขึ้นกระเลียวผยองนำโยธา

เพลงแหลมทอง

เนื้อร้อง พลตรีหลวงวิจิตรวาทการ ทำนอง พลตรีหลวงวิจิตรวาทการ

(สร้อย) แหลมทอง	ไทยเข้าครองเป็นแดนไทย
รักกันไว้	เราพวกไทยในแดนทอง
แหลมทองไทยเข้าครองเป็นแดนไทย	แล้วย้ายแยกแตกไปเป็นสาขา
ไทยสยามอยู่แม่น้ำเจ้าพระยา	และปิง วัง ยมนา น่านนที (สร้อย)
โขงสาครไทยก็จองครองที่ดิน	สาละวินไทยใหญ่อยู่เป็นที่
ไทยอิสลามอยู่ลำน่านดาปี	ต่อลงไปไทยก็มีอยู่เหมือนกัน (สร้อย)
ขอพวกเราชาวไทยของแดนทอง	หมายใจหวังผูกรักสมัครมั่น
ไทยสยามมุ่งจิตคิดสัมพันธ์	ผูกไมตรีทั่วกันแหลมทอง (สร้อย)

เพลงแมงมุมลาย

เนื้อร้อง ไม่ทราบนามผู้แต่ง

ทำนอง ไม่ทราบนามผู้แต่ง

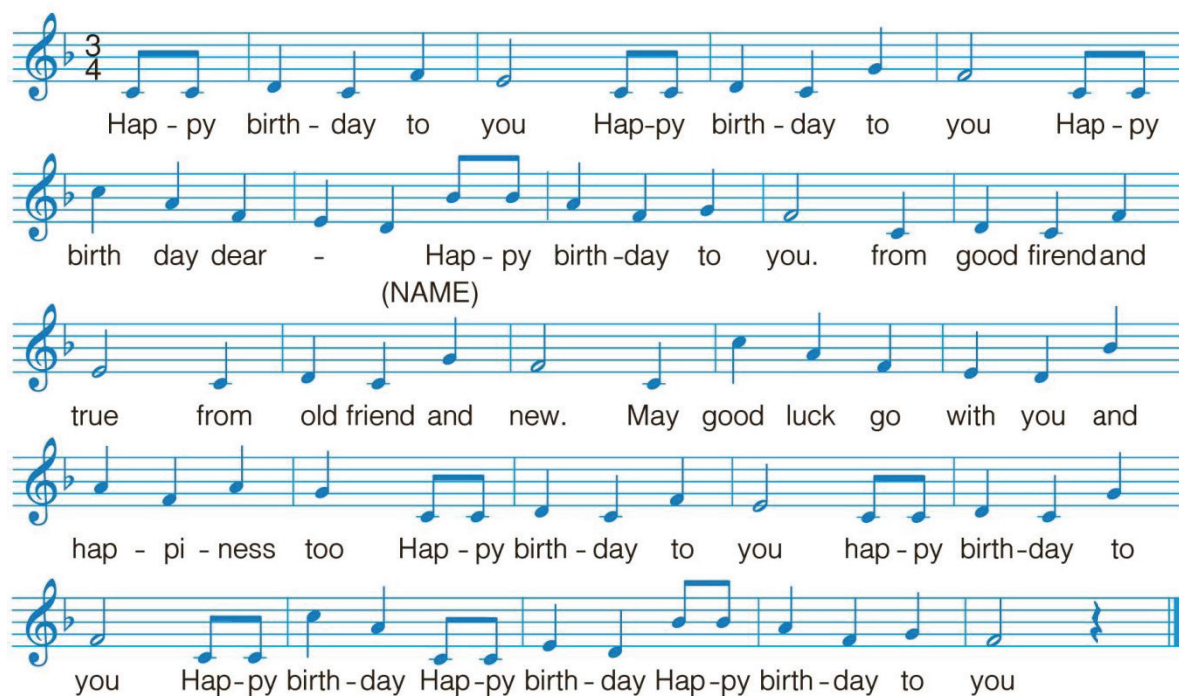

แมง มุม ลาย ตัว นั้น ฉั่น เห็น มัน ชม ชาน เหลือ ทน
วัน หนึ่ง มัน ถูก ฝน ไล่ลง จาก บน หลัง คา
พระ อา ทิพย์ ส่อง แสง ฝน แห้ง เหือด ไป ลับ ตา
มัน รีบ ไล่ ขึ้น ฝา หัน หลัง มา ทำ ตา ลุก วาว

เพลง Happy Birthday

เนื้อร้อง Robert H. Coleman

ทำนอง ไม่ทราบนามผู้แต่ง

Hap - py birth - day to you Hap - py birth - day to you Hap - py
birth day dear - Hap - py birth - day to you. from good friend and
(NAME)
true from old friend and new. May good luck go with you and
hap - pi - ness too Hap - py birth - day to you hap - py birth - day to
you Hap - py birth - day Hap - py birth - day Hap - py birth - day to you

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง การร้องเพลงพวงมาลัย

- คำชี้แจง ๑. แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ ๔ คน
๒. ให้แต่ละกลุ่มฝึกร้องเพลงพวงมาลัยร่วมกันจนคล่อง
๓. แบ่งเป็นฝ่ายหญิงและฝ่ายชายฝึกร้องตามเนื้อร้อง
๔. นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ชาย เอ๋อระเหย ลอยมา

วันนี้พี่ขอเชิญชวน

มาร้องเพลงพวงมาลัย

พวงเจ้าเอ๋ย บัวบาน

หญิง เอ๋อระเหย ลอยนวล

น้องนีนิดีร่วมวง

ภษิต “ใกล้เกลือกินต่าง”

พวงเจ้าเอ๋ย กลัวยไม้

ชาย เอ๋อระเหย ลอยเรือ

แปลว่าของดีอยู่ใกล้

พี่ถามน้องบ้างละหนา

พวงเจ้าเอ๋ย ช้องนาง

หญิง เอ๋อระเหย ลอยวารี

เพราะไม่รู้จักประมาณ

คราวนี้น้องจะขอถาม

พวงเจ้าเอ๋ย หงอนไก่

ลอยมาประสบพบพาน (ซ้ำ)

ให้แม่ให้นานวลมาร่วมสำราญ (สำราญ)

หยิบภาษาไทยมาไขมาขาน

ภษิตโบราณมีคุณค่าเอ๋ย (รับ)

ฟังคำเชิญชวน เล่นภษิตไทย (ซ้ำ)

ทำตามประสงค์ด้วยความเต็มใจ (เต็มใจ)

พื่อย่าอำพรางตอบมาไวไว

หมายความว่าอย่างไร ว่าไปเอ๋ย (รับ)

ทำไมใกล้เกลือกกลับต้องกินต่าง (ซ้ำ)

ไม่รู้จักใช้ประโยชน์ถูกทาง (ถูกทาง)

“เกี่ยวแฝกมุงป่า”ว่าไว้เป็นกลาง

เชิญแม่เฒ่าบางตอบหน่อยเอ๋ย (รับ)

แปลว่าทุนมีน้อย ทำการใหญ่ (ซ้ำ)

ใช้จ่ายจัดงานบานปลายออกไป (ออกไป)

“มากหมอมากความ” แปลว่าอย่างไร

พี่ปัญญาไวเชิญตอบเอ๋ย (รับ)

ป ๘.๓/ผ ๔-๐๒

ใบงาน ๐๒

เรื่อง การร้องเพลงคืนเดือนหงาย

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้เครื่องดนตรีบรรเลงเพลงที่กำหนด โดยบรรเลงเครื่องดนตรีให้แตกต่างไปจากเดิม จากนั้นบันทึกข้อมูล

เพลงคืนเดือนหงาย

บทร้อง เฉลิม เศวตนันท์

ยามกลางคืนเดือนหงาย

เย็นอะไรก็ไม่เย็นจิต

เย็นร่มธงไทยปกไทยทั่วหล้า

ทำนอง มนตรี ตราโมท

เย็นพระพายโบกพลั่วปลิวมา

เท่าเย็นผูกมิตรไม่เปื้อนระอา

เย็นย้งนำฟ้ามาประพรมเอย

๑. เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลง ประกอบด้วย.....
.....
.....
๒. วิธีการบรรเลงให้แตกต่างจากเดิม คือ.....
.....
.....
๓. นักเรียนคิดว่าวิธีการที่บรรเลงเพลงแบบใหม่มีความไพเราะหรือไม่ ☐ ไพเราะ ☐ ไม่ไพเราะ
เพราะ.....
.....
๔. นอกจากวิธีการบรรเลงดังกล่าว นักเรียนยังมีวิธีการสร้างสรรค์ทางดนตรีแบบอื่นอีก คือ
.....
.....
.....
๕. นักเรียนคิดว่า การสร้างสรรค์ผลงานทางดนตรีมีประโยชน์หรือไม่ ☐ มี ☐ ไม่มี
เพราะ.....
.....
.....

ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๑

เพลงพวงมาลัยสุภาชีวิต

ชาย เอื้อระเหย ลอยมา	ลอยมาประสบพบพาน (ซ้ำ)
วันนี้พี่ขอเชิญชวน	ให้แม่หน้านวลมาร่วมสำราญ (สำราญ)
มาร้องเพลงพวงมาลัย	หยิบภาษาไทยมาไขมาขาน
พวงเจ้าเอ๋ย บัวบาน	ภาชิตโบราณมีคุณค่าเอ๋ย (รับ)
หญิง เอื้อระเหย ลอยนวล	ฟังคำเชิญชวน เล่นภาชิตไทย (ซ้ำ)
น้องนี่ยินดีร่วมวง	ทำตามประสงค์ด้วยความเต็มใจ (เต็มใจ)
ภาชิต “ใกล้เกลือกินต่าง”	พื่อย่ำอำพรางตอบมาไวไว
พวงเจ้าเอ๋ย กล้วยไม้	หมายความว่าอย่างไร ว่าไปเอ๋ย (รับ)
ชาย เอื้อระเหย ลอยเรือ	ทำไมใกล้เกลือกินกลับต้องกินต่าง (ซ้ำ)
แปลว่าของดีอยู่ใกล้	ไม่รู้จักใช้ประโยชน์ถูกทาง (ถูกทาง)
พี่ถมน้องบ้างละหนา	“เกี่ยวแฝกมุงป่า”ว่าไว้เป็นกลาง
พวงเจ้าเอ๋ย ช้องนาง	เชิญแม่เฒ่าบางตอบน้อยเอ๋ย (รับ)
หญิง เอื้อระเหย ลอยวารี	แปลว่าทุนมีน้อย ทำการใหญ่ (ซ้ำ)
เพราะไม่รู้จักประมาณ	ใช้จ่ายจัดงานบานปลายออกไป (ออกไป)
คราวนี้น้องจะขอลาม	“มากหมอมากความ” แปลว่าอย่างไร
พวงเจ้าเอ๋ย หงอนไก่	พี่ปัญญาไวเชิญตอบเอ๋ย (รับ)

เพลงคืนเดือนหงาย

บทร้อง เฉลิม เศวตนันท์	ทำนอง มนต์รี ตรีโมท
ยามกลางคืนเดือนหงาย	เย็นพระพายโบกพลั่วปลิวมา
เย็นอะไรก็ไม่เย็นจิต	เท่าเย็นผูกมิตรไม่เปื้อนระอา
เย็นร่มธงไทยปกไทยทั่วหล้า	เย็นย่ำน้ำฟ้ามาประพรมเอ๋ย

เพลงใครรักใคร

ใครรักใครโค้งใคร	ไม่ต้องเกรงอกเกรงใจ
ใครรักใครโค้งออกมารำ (ซ้ำ)	คู่หนึ่งเขารำสวดยเด่น
คู่สองสวดยเด่นงามตา	คู่สามงามหนักหนา
คู่สี่หวานตา	คู่ห้าหวานใจ
ใครจะสวดยกว่าใคร	ฉันมองไปแล้วก็มองมา

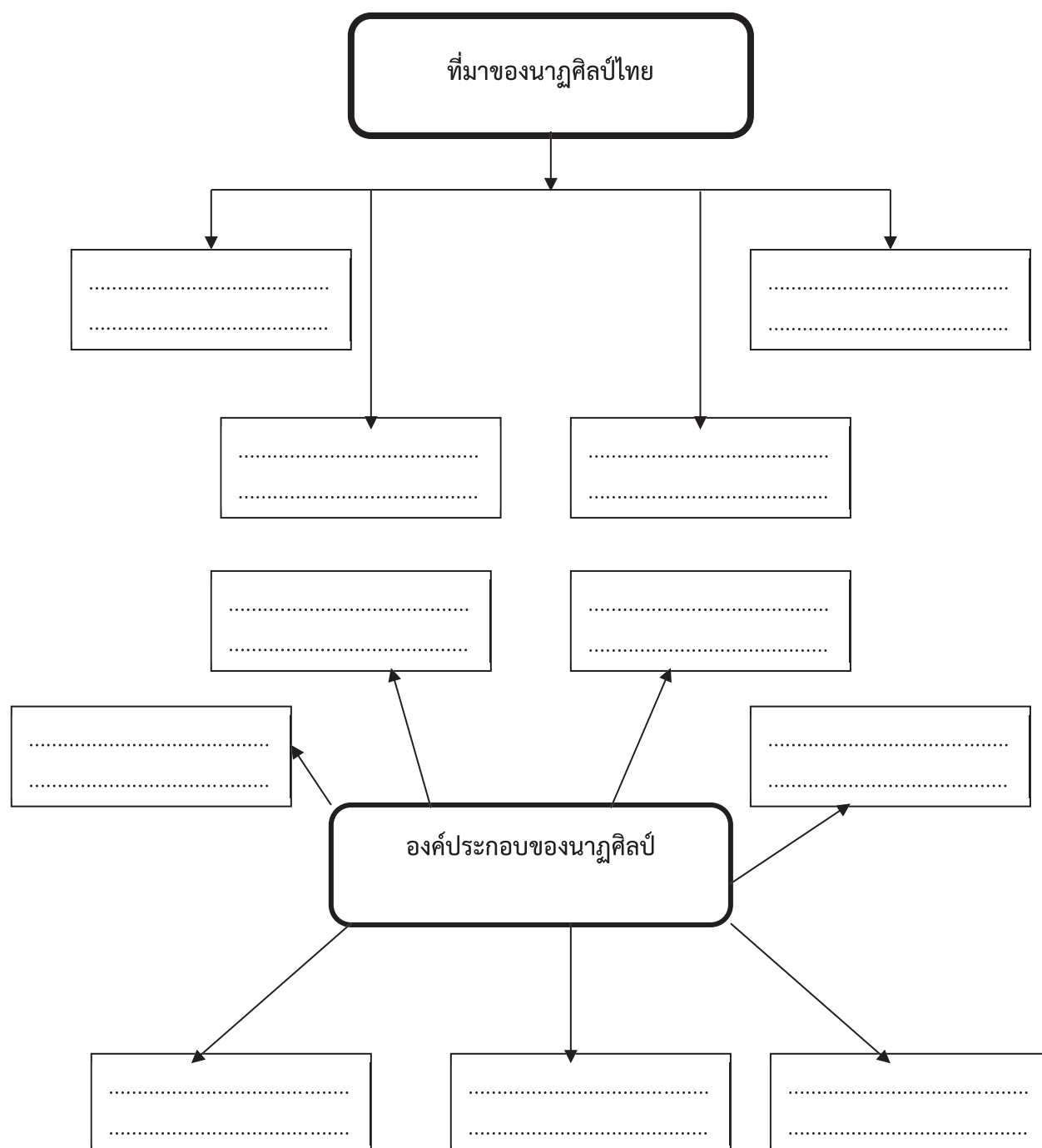

ป ๘.๓/ผ ๕-๐๑

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง หลักและองค์ประกอบของนาฏศิลป์

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปที่มา และองค์ประกอบของนาฏศิลป์ลงในแผนภาพ

ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๑

ความหมายและที่มาของนาฏศิลป์ไทย

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๕๒๕ ได้ให้ความหมายของคำว่านาฏศิลป์ ไว้ว่า “เป็นศิลปะแห่งการละครหรือการฟ้อนรำ”

ที่มาของนาฏศิลป์ไทย

๑. จากการละเล่นของชาวบ้านในท้องถิ่น หลังจากเสร็จจากการกสิกรรมในแต่ละวันชาวบ้านหาเวลาร่วมกันร้องรำทำเพลง ตามนิสัยของคนไทยที่เป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอน
๒. จากการแสดงที่เป็นแบบแผน เป็นที่ทราบกันดีว่า นาฏศิลป์ไทยที่เป็นมาตรฐาน จะได้รับการถ่ายทอดการปลูกฝังจากปรมาจารย์ทางนาฏศิลป์ไทยในวังหลวง นาฏศิลป์มาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี เพราะได้มีการจารึกไว้ในหลักศิลาจารึกที่ ๘ ว่า “ระบำ รำ เต้น เหล่ัน ทุกฉัน”
๓. จากการรับอารยธรรมของอินเดีย ประเทศอินเดียเป็นประเทศหนึ่งที่มีอารยธรรมเก่าแก่และเจริญรุ่งเรืองมาตั้งแต่โบราณกาล พระผู้เป็นเจ้าที่ชาวอินเดียนับถือ เป็นตำนานแห่งการฟ้อนรำ
๔. จากการเลียนแบบธรรมชาติ กิริยาท่าทางตามธรรมชาติของมนุษย์จะบ่งบอกความหมายและสื่อความหมายกับผู้อื่นควบคู่ไปกับการพูด การใช้ท่าทางธรรมชาติเป็นพื้นฐานในการประดิษฐ์ท่ารำและเลือกใช้ได้เหมาะสมบ่งบอกความหมายได้ถูกต้อง

องค์ประกอบของนาฏศิลป์ไทย

องค์ประกอบของนาฏศิลป์ไทยประกอบด้วย การร้อง การบรรเลงดนตรี และการฟ้อนรำ ทั้งนี้เพราะการแสดงออกของนาฏศิลป์ไทยจะต้องอาศัยทั้งร้องทำนองเพลงประกอบการแสดง ดังนี้

๑. การฟ้อนรำ เป็นท่าทางของการเอียงกายฟ้อนรำที่สวยงาม โดนมนุษย์เป็นผู้ประดิษฐ์ท่ารำเหล่านั้นให้ถูกต้องตามแบบแผน
๒. จังหวะ จังหวะเป็นส่วนย่อยของบทเพลงที่ดำเนินไปเป็นระยะและสม่ำเสมอ การฝึกหัดนาฏศิลป์ไทยจำเป็นต้องใช้จังหวะเป็นพื้นฐาน แต่ถ้าผู้เรียนไม่เข้าใจจังหวะทำให้ท่ารำไม่ลงตามจังหวะเรียกว่า “ยอด้จังหวะ” การรำก็จะไม่สวยงามและไม่ถูกต้อง
๓. เนื้อร้องและทำนองเพลง การแสดงลีลาท่ารำแต่ละครั้งจะต้องสอดคล้องตามเนื้อร้อง และทำนองเพลง ทั้งนี้เพื่อสื่อความหมายท่ารำ ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกในการแสดงได้ตามเนื้อเรื่อง ตลอดจนสามารถสื่อความหมายให้กับผู้ชมเข้าใจตรงกันได้ เช่น การแสดงอารมณ์รัก ผู้นำประสานมือทาบไว้ที่หน้าอก ใบหน้ายิ้มละไม สายตามองไปยังตัวละครที่รักคู่กัน เป็นต้น
๔. การแต่งกาย การแต่งกายเป็นการแสดงนาฏศิลป์ สามารถบ่งบอกถึงยศ ฐานะและบรรดาศักดิ์ของผู้แสดงละครตัวนั้น ๆ โดยเฉพาะการแสดงโขน การแต่งกายจะเปรียบเสมือนแทนสีกายของตัวละคร
๕. การแต่งหน้า เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้ผู้แสดงสวยงาม นอกจากนี้ยังสามารถใช้วิธีการแต่งหน้าเพื่อบอกวัย บอกลักษณะเฉพาะของตัวละคร
๖. เครื่องดนตรีที่บรรเลงประกอบการแสดง การแสดงนาฏศิลป์จำเป็นต้องใช้เครื่องดนตรีบรรเลงประกอบการแสดง
๗. อุปกรณ์ประกอบการแสดงละคร การแสดงนาฏศิลป์ไทยบางชุด อาจต้องมีอุปกรณ์ประกอบการแสดงละครด้วย เช่น ระบำพัด ฟ้อนเทียน ฟ้อนเล็บ เป็นต้น

ประเภทของนาฏศิลป์ไทย

นาฏศิลป์ไทยแบ่งออกได้หลายประเภท ดังนี้

๑. ระบำ หมายถึง ศิลปะการรำที่มีผู้แสดงพร้อมกันเป็นหมู่ ไม่ดำเนินเรื่องราว
๒. รำ หมายถึง การแสดงท่าทางเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะเพลงร้อง จะเป็นการรำเดี่ยว รำคู่ รำประกอบเพลง รำอาวุธ เช่น รำฉุยฉาย รำสีนวล เป็นต้น
๓. ฟ้อน หมายถึง ระบำที่มีผู้แสดงพร้อมกันเป็นหมู่ เป็นศิลปะการรำรำที่มีลีลาเฉพาะในท้องถิ่น ล้านนา เช่น ฟ้อนเมือง ฟ้อนม่านม้ายเชียงตา ฟ้อนสาวไหม เป็นต้น
๔. เซิ้ง หมายถึง การร้องรำทำเพลงแบบพื้นเมืองอีสาน ลีลาและจังหวะการรำจะรวดเร็ว การแต่งกาย แต่งแบบพื้นเมืองของชาวอีสาน เช่น เซิ้งสวิง เซิ้งกระต๊อบข้าว เซิ้งโปงลาง
๕. ละคร หมายถึง มหรสพอย่างหนึ่งที่แสดงเป็นเรื่องราว โดยนำภาพจากประสบการณ์และจินตนาการของมนุษย์มาผูกเป็นเรื่องราว
๖. โขน หมายถึง ศิลปะการแสดงของไทยรูปแบบหนึ่ง อาภรณ์กายของตัวละครจะมีทั้งการรำ และการเดินที่ออกท่าทางเข้ากับดนตรี

บ ๘.๒/ผ ๖-๐๑

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง การแสดงเพลงนกขมิ้น

- คำชี้แจง** นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่ม ๆ ละ ๖ คนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้
๑. ศึกษาใบความรู้ เรื่อง นกขมิ้น
 ๒. ฝึกปฏิบัติทำรำเพลงนกขมิ้น จากใบความรู้
 ๓. แต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบกพร่องและควรปรับปรุงแก้ไข
 ๔. ข้อบกพร่องที่พบในกลุ่มของตนเอง แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๑

ความสัมพันธ์ของละครกับชีวิตมนุษย์

ละครเป็นศิลปะที่สะท้อนกับชีวิต โดยอาศัยสื่อต่าง ๆ ในการนำเสนอภาพเรื่องราวของชีวิตนั้น “มนุษย์” คือ สารอย่างหนึ่งของละคร ศิลปะการละครเป็นการแสดงอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่มนุษย์ นำประสบการณ์ของชีวิตจริงบวกกับจินตนาการสร้างสรรค์ให้เป็นเรื่องขึ้นมา แล้วถ่ายทอดเป็นการแสดง ในรูปแบบต่างๆ โดยมีนักแสดงเป็นผู้ถ่ายทอดเรื่องราวความรู้สึกอื่นๆ ต่อผู้ชม ทั้งนี้เพื่อสร้างความบันเทิง ความประทับใจ หรือจะมีวัตถุประสงค์อื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมาก็ได้ ซึ่งเราสามารถสรุปความสัมพันธ์ของละครกับชีวิตมนุษย์ได้ ดังนี้

ละครช่วยตอบสนองความต้องการของมนุษย์

ศิลปะการละคร มีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ๓ ระดับ ดังนี้

๑) อารมณ์ ละครทุกรูปแบบมีจุดมุ่งหมาย ให้ความบันเทิงแก่มนุษย์ได้ผ่อนคลายความเครียดหรือบางครั้ง ก็กระตุ้นอารมณ์ ให้ความรู้สึกเกิดตื่นเต้น ทำให้มนุษย์มีความสุข กระตือรือร้นในการดำเนินชีวิต

๒) สมอ ให้คุณค่าทางสติปัญญา โดยการดูละครแล้วกลับมาพิจารณาปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับตนเอง เกี่ยวกับมนุษยชาติและเกี่ยวกับสังคมร่วม

๓) จิตใจ ความสัมพันธ์ของศิลปะการละครกับจิตใจของมนุษย์มีมาแต่โบราณ จะเห็นได้ว่าการละคร ตะวันออกและตะวันตก ล้วนถือกำเนิดมาจากพิธีบวงสรวงเทพเจ้าเพื่อขอพร และให้เทพเจ้าบันดาลสิ่งต่างๆ ที่มนุษย์ปรารถนาหรือถ้าจะให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ก็พิจารณาได้จากละครที่วิ ทั้งนี้เพราะสิ่งที่เกิดขึ้นในละครที่มีลักษณะ เหมือนชีวิตจริง ๆ ของมนุษย์ คือเหตุการณ์เกิดขึ้นมาแล้วก็ผ่านไป ผู้ชมสามารถหยุดพักเหมือนการอ่านหนังสือ หรือดูโทรทัศน์ เช่น เมื่อรู้สึกเบื่อก็สามารถปิดหนังสือหรือโทรทัศน์ได้ แต่ผู้ชมละครจะต้องนั่งอยู่ในโรงละคร เพื่อร่วมรู้เห็นการกระทำของตัวละครจนจบเรื่อง จะให้ละครหยุดพักการแสดงเมื่อเราไม่อยากจะชมและถ้าจะชมต่อก็จะ เริ่มแสดงตรงช่วงนั้นๆ ต่อเนื่องไปเรื่อยไม่สามารถจะกระทำได้ เพราะละครแม้จะเป็นผู้แสดงชุดเดียว บทเดียวกัน แต่ต่างช่วงเวลา การแสดงจะย่อมไม่เหมือนกันเสียทีเดียวทั้งหมด

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าละครสามารถให้ได้ทั้งความบันเทิง กระตุ้นเร้าความคิด ให้การศึกษา ให้ความ สนุกสนานเพลิดเพลิน สอนบทเรียน ให้ความฝันที่คนดูปรารถนาและเป็นเสมือนโลกที่งดงาม ให้ผู้คนที่หนีจาก ชีวิตที่สับสน ได้มาพักสมองผ่อนคลายความเครียดได้ชั่วขณะหนึ่ง

ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๑

การแสดงประกอบเพลงนกขมิ้น เป็นการนำเอาท่าทางนาฏศิลป์ประยุกต์เลียนแบบอากัปกริยาของนกให้สวยงามตามทำรำนาฏศิลป์ โดยมีท่ารำที่สอดคล้องกับความหมายของเพลง

แผนภูมิเพลงนกขมิ้น

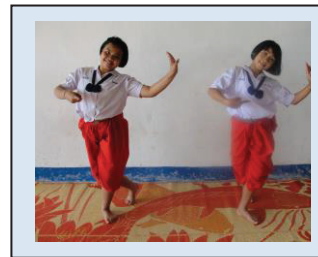
เจ้านกขมิ้นเจ้าจะบินไปไหน	บินไปใกล้หรือไกล	หนใดหรือช่วยบอกที่
จากไปไกลรัง ระวงให้จงดี	หากเหตุร้ายเกิดมี	เห็นทีจะต้องโศกศัลย์
หยุดพักเสียหน่อย	แล้วค่อยบินเถลา	กลับมาก่อนขวัญตา
ย้อนมาเสียเถิดฟังฉัน	ประมาทพลาดไปแล้ว	ใครจะช่วยเจ้าทัน
อยากเตือนให้เจ้านั้น	รู้ทันก่อนภัยจะมี	

การแต่งกาย แต่งเลียนแบบนก สวมหัวนก ใส่ปีก หาง สวมชุดเลียนแบบนก อาจจะแยกเสื้อออกจากกางเกง สวมสร้อยคอ ข้อมือ ต้นแขน เพื่อความสวยงาม

เครื่องดนตรี วงปี่พาทย์เครื่องห้าได้แก่ ปี่นอก ข้องวงใหญ่ ฉิ่ง ตะโพน ระนาด กลองทัด
ท่ารำประกอบเพลงนกขมิ้น

เจ้านกขมิ้นเจ้าจะบินไปไหน บินไปใกล้หรือไกล
ท่าท่าทางแขนแบบนกบิน ขยับมือ - ข้อเท้าตามจังหวะ

ขึ้นนิ้วมือขวาและตะแคงนิ้วกวาดจากข้างหน้าไปข้างขวา

หรือช่วยบอกที่
ขึ้นนิ้วมือซ้ายเข้าที่ปากเอียงศีรษะด้านขวา

จากไป
จับหงายทั้งสองมือตรงระดับอก

 แล้วคลายจีบออกไปตั้งวงทั้งสอง	 นิ้วชี้มือซ้าย (เคาะมือ) ๓ ครั้ง
 หากเหตุร้ายเกิดมี พาดนิ้วชี้ข้างซ้ายลง แล้วตวัดขึ้น	 เห็นที่จะต้องโตกศัลย์ วางมือแบทั้งสอง นำมาซ้อนกันที่หน้าท้อง เอียงศีรษะ ทางซ้าย
 หยุดพักเสียหน่อย แบมือคว่ำ นำมาซ้อนกันห่างตัวระดับเอว	 แล้วค่อย มือส่งหลัง
 บิณฑล ทำท่าบิน	 กลับมาท่อนขวัญตา กวักมือสูงสองมือ ๒ ครั้ง
 ย้อนมาเสียเถิด แบมือทั้งสองคว่ำลงแล้วตึงมือกลับเข้ามาหาตัว	 ฟังฉัน แบฝ่ามือหงายขึ้นแล้วใช้โคนนิ้วชี้แตะใบหู

 ประมาทพลาดไป ฟาดนิ้วซ้ายตรงหน้า เอียงศีรษะด้านขวา	 แล้วใคร ขึ้นนิ้วขวา กวาดไปทางขวา เอียงศีรษะด้านซ้าย
 จะช่วยเจ้าทัน แบมือทั้งสองโกยขึ้น	 อยากเตือนให้เจ้านั้น ขึ้นนิ้วซ้าย ตั้งนิ้วตรงหน้าระดับปากเอียงศีรษะด้านขวา
 รู้ทัน จับซ้ายชี้เข้าที่อก เอียงศีรษะด้านขวา	 ก่อนภัยจะมี ขึ้นนิ้วมือขวา ฟาดมือลง

แบบทดสอบหลังเรียน
หน่วยการเรียนรู้บูรณาการที่ ๘ สุนทรียศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๓ ลีลาศิลป์ไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. การพิมพ์ภาพโดยมีสีน้ำเป็นสีพิมพ์ควรใช้แม่พิมพ์ข้อใด
 - ก. หินทราย เศษผ้า
 - ข. ใบไม้ ฤๅพลาตติก
 - ค. กระดาษ กิ่งไม้
 - ง. ฤๅพลาตติก แท่งเหล็ก
๒. ถ้าจะพิมพ์ภาพถ่ายทอดความเหมือนจริงหัวข้อ "แจกันดอกไม้" จะเลือกวัสดุอุปกรณ์ใด
 - ก. กระดาษ สีโปสเตอร์ เศษผ้า
 - ข. กรวด ดินสอสี เศษผ้า
 - ค. สีน้ำ ฤๅพลาตติก กิ่งไม้
 - ง. สีชอล์ค ใบไม้ เศษผ้า
๓. ลักษณะของงานปั้นข้อใดถ่ายทอดจินตนาการได้ดี
 - ก. แบบลอยตัว
 - ข. แบบนูนสูง
 - ค. แบบนูนต่ำ
 - ง. แบบนูนหนา
๔. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบที่สำคัญของงานปั้นเพื่อถ่ายทอดจินตนาการ
 - ก. ขนาด
 - ข. สัดส่วน
 - ค. สี แสงเงา
 - ง. ความสมดุล
๕. เนื้อร้องของเพลงนกขมิ้น กล่าวถึงข้อใด
 - ก. ความสวยงามของนกขมิ้น
 - ข. การระมัดระวังภัย
 - ค. ความรักของแม่และลูกนก
 - ง. การหาอาหารของนกขมิ้น

๖. การแสดงนาฏศิลป์เป็นหมู่ ควรคำนึงถึงสิ่งใดมากที่สุด

- ก. จังหวะ
- ข. เนื้อร้อง
- ค. ความพร้อมเพียง
- ง. ความสวยงาม

๗. ละคร~~ไม่~~ช่วยตอบสนองความต้องการของมนุษย์ด้านใด

- ก. ร่างกาย
- ข. อารมณ์
- ค. จิตใจ
- ง. สมอง

๘. เพลงใด เป็นการร้องแบบต้นสด

- ก. เพลงชาติ
- ข. เพลงเลือดสุพรรณ
- ค. เพลงอีแซว
- ง. เพลงสามัคคีชุมนุม

๙. เพลงไทยสากลเพลงใดที่นักเรียนควรฝึกร้อง

- ก. เพลงไกล่รุ่ง
- ข. เพลงเกี่ยวข้าว
- ค. เพลงเขมรไพรโยค
- ง. เพลงลาวดวงเดือน

๑๐. เพลงชนิดใด มีจังหวะช้าที่สุด

- ก. เพลงชั้นเดียว
- ข. เพลงสองชั้น
- ค. เพลงสามชั้น
- ง. เพลงโหมโรง

หน่วยที่ ๘ : หน่วยย่อยที่ ๔
ภูมิใจในงานศิลป์

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้บูรณาการที่ ๘ สุนทรียศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๔ ภูมิใจในงานศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. งานทัศนศิลป์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นข้อใดพบมากในภาคอีสาน
 - ก. กระจาด
 - ข. กระติบข้าว
 - ค. สุ่ม
 - ง. ย่าม
๒. ภาพแกะสลักลายเทพนมเป็นภูมิปัญญาที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อเรื่องข้อใด
 - ก. เทวดา
 - ข. ยักษ์
 - ค. ภูตผี
 - ง. ดวงดาว
๓. สถานที่ที่ทำผลิตภัณฑ์ด้านหัตถศิลป์ดินเผา ข้อใดถือเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด
 - ก. บ่อสร้าง , เชียงใหม่
 - ข. บ้านกรวด , บุรีรัมย์
 - ค. ด่านเกวียน , นครราชสีมา
 - ง. อ่างศิลา , ชลบุรี
๔. การประเมินผลการแสดง มีประโยชน์ข้อใดมากที่สุด
 - ก. ทำให้รู้ความสามารถของตนเอง
 - ข. ให้เข้าใจการแสดงหุ่นมากขึ้น
 - ค. ทำให้รู้ข้อบกพร่องและข้อเสนอแนะ
 - ง. ทำให้รู้จำนวนคนชอบและไม่ชอบ
๕. การแสดงเป็นตำรวจจรรजर ต้องทำอย่างไร
 - ก. ทำท่าโบกรถ เป่านกหวีด
 - ข. ทำท่าแบกปืน สวนสนาม
 - ค. ทำท่ากางปีกบิน
 - ง. ทำท่าชักผ้า
๖. การเลียนแบบคนเจ็บท้อง ต้องทำอย่างไร
 - ก. นอนกลิ้งไปมา
 - ข. เดินเขย่งเท้า
 - ค. กุมท้องตัวเอง
 - ง. มือกุมขมับ

๗. การชมการแสดงนาฏศิลป์ ควรเตรียมตัวอย่างไร

ก. พักผ่อนให้เพียงพอ

ข. แต่งกายให้สวยงาม

ค. ชวนกันไปชมเป็นหมู่คณะ

ง. หาข้อมูลเกี่ยวกับการแสดง

๘. เครื่องดนตรีชนิดใดที่ไม่ใช่เครื่องดนตรีที่ใช้ในการบรรเลงประกอบการแสดงละครใน

ก. ฉิ่ง

ข. รำมะนา

ค. กลองทัด

ง. ปี่ใน

๙. ซออู้ เป็นเครื่องดนตรีที่ใช้ในการบรรเลงอย่างไร

ก. เป่า

ข. ดี

ค. สี

ง. ดีด

๑๐. การแสดงอารมณ์โกรธ ต้องใช้เสียงพากย์อย่างไร

ก. เสียงเบา

ข. เสียงดัง

ค. เสียงสูง

ง. เสียงต่ำ

ใบงานที่ ๐๑

หน่วยย่อยที่ ๔ ภูมิใจในงานศิลป์ แผนที่ ๑

เรื่อง เครื่องมือเครื่องใช้ในบ้านฉัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นที่นักเรียนมีความประทับใจ

ชื่อ
โรงเรียน ชั้น เลขที่

เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

๑. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ ๓ คน

๒. แต่ละกลุ่มเขียนชื่องานทัศนศิลป์ที่สะท้อนชีวิตและวัฒนธรรมของภาคต่าง ๆ ให้มากที่สุด

[illegible]

๑. ชื่อ ชั้น เลขที่

๒. ชื่อ ชั้น เลขที่

๓. ชื่อ ชั้น เลขที่ โรงเรียน

ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๑

หน่วยย่อยที่ ๔ ภูมิปัญญาในศิลป เรื่อง งานทัศนศิลป์สะท้อนชีวิตและวัฒนธรรม

งานทัศนศิลป์ของคนเรามีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นงานที่ผูกพันเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตคนในแต่ละท้องถิ่น เช่น บ้านที่อยู่อาศัย วัฒนธรรมด้านการรับประทานอาหาร เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น ดังตัวอย่าง

งานทัศนศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ข้อง

หมอนขิด

กระติบข้าว

ผ้าแพรวา กาฬสินธุ์

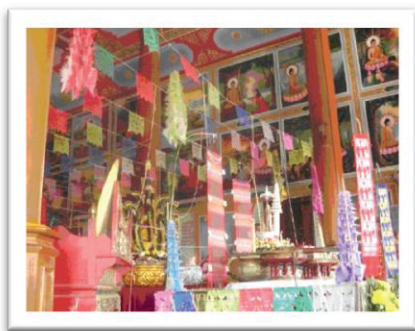

การแกะสลักเทียนพรรษา อุบลราชธานี

ผีตาโขน จังหวัดเลย

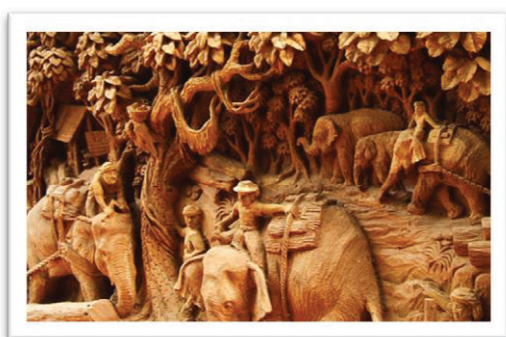
งานทัศนศิลป์ภาคเหนือ

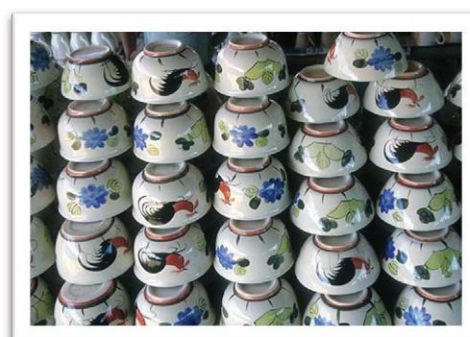
ตุง

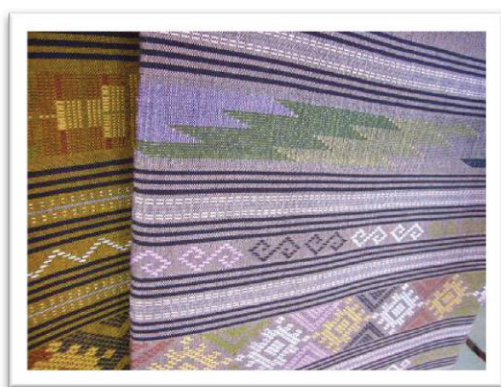
การเขียนภาพร่มบ่อสร้าง

งานแกะสลักไม้ เชียงใหม่

ถ้วยตาไก่ ลำปาง

ผ้าลายน้ำไหล น่าน

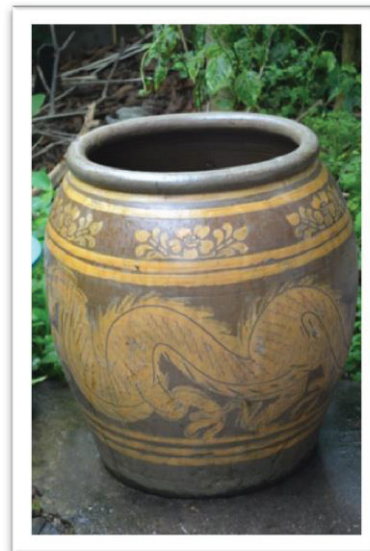

เครื่องเงิน

งานทัศนศิลป์ภาคกลาง

งานสานปลาตะเพียนใบลาน อยุธยา

โอ่งมังกร ราชบุรี

บ้านทรงไทย

ตุ๊กตาชาววัง อ่างทอง

งอบ

ลอบดักปลา

งานทัศนศิลป์ภาคใต้

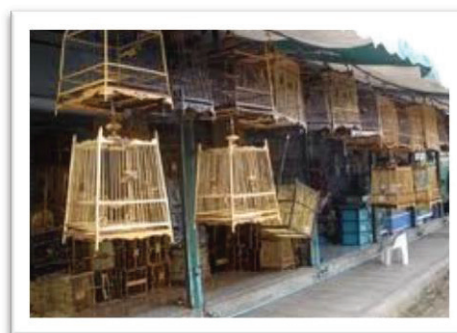
ผลิตภัณฑ์ย่านลิเภา

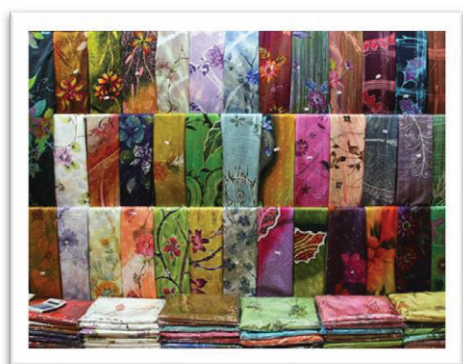
ผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าว

หมาดักน้ำ

กรงนก

ผ้าบาติก

หมวกกะปิเยาะห์ (สำหรับใส่ละหมาด)

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง เครื่องดนตรีของวงดนตรี ๔ ภาค

คำชี้แจง นักเรียนพิจารณาชื่อเครื่องดนตรีที่กำหนด แล้วเขียนชื่อเครื่องดนตรีพื้นบ้านของภาคต่าง ๆ ลงในกรอบ

๑. ระนาดทุ้ม

๒. ปี่จุม

๓. ขลุ่ยเพียงออ

๔. ฆ้องวงเล็ก

๕. กลองชาตรี

๖. ซอด้วง

๗. สะล้อ

๘. ตะโพน

๙. กลองทัด

๑๐. ซออู้

๑๑. แคน

๑๒. โหวด

๑๓. จะเข้

๑๔. โหม่ง

๑๕. กรับ

๑๖. โปงลาง

๑๗. พิณอีสาน

๑๘. กระจำปี่

เครื่องดนตรีพื้นบ้านของภาคต่าง ๆ			
ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคอีสาน	ภาคใต้

ชื่อ

โรงเรียน ชั้น เลขที่

ป ๘.๑/ผ ๒-๐๒

ใบงานที่ ๐๒ เรื่อง การอนุรักษ์ดนตรีไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิดแสดงวิธีการอนุรักษ์ดนตรีไทย

ชื่อ
โรงเรียน ชั้น เลขที่

ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๑

เรื่อง เครื่องดนตรีพื้นบ้านภาคอีสาน

๑. โปงลาง เป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเคาะ หรือเครื่องตี มีลักษณะคล้าย ระนาด แต่แขวนในแนวตั้ง นิยมทำจากไม้มะหาด หรือไม้หมากเหลื่อม เพราะเป็นไม้ที่มีความอยู่ตัวมากกว่าไม้อื่นๆ โปงลาง ๑ ชุด จะมีจำนวนประมาณ ๑๒ ลูก ใช้เชือกร้อยรวมกันเป็นพืน เป็นเครื่องดนตรีประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

๒. พิน เป็นเครื่องดนตรีในสกุลเครื่องสายซึ่งประกอบด้วย กะโหลกและคอ มีสายซึ่งใช้ติด อาจติดด้วยมือแผ่นพลาสติกหรือแม้แต่เศษวัสดุที่เป็นแผ่น ถากออกมาจากเขาสัตว์หรือกระดองเต่า ทำจากวัตถุธรรมชาติ เช่น ผลไม้เต้า กะโหลกมะพร้าว กระบองไม้ไผ่หรือไม้ที่ขุดทะลุทะลวงตลอด จึงเรียกส่วนนี้ว่า กระพังกิน

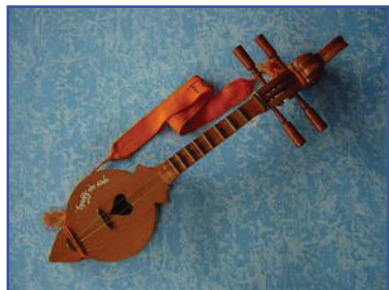

๓. แคน เป็นชื่อเครื่องดนตรีพื้นเมืองภาคอีสานที่เก่าแก่มากมาแต่โบราณ แคนเป็นเครื่องดนตรีที่ใช้ปากเป่าให้เป็นเพลง ทำด้วยไม้้อหรือไม้เหียน้อย

๔. หวด เป็นชื่อเครื่องเป่าไม้มีลิ้น ทำด้วยไม้ไผ่ (ชนิดหนึ่ง) แบบเดียวกับขลุ่ยแต่ประกอบด้วย ขลุ่ยต่างชนิดหลายเลาติดอยู่รอบแกน แต่ละเลาให้ระดับเสียงเพียง ๑ ระดับ เวลาเป่าหรือแกว่งจะมีเสียงดัง "โหวดๆ"

ดนตรีพื้นบ้านภาคเหนือ

๑. **ซึ้ง** เป็นเครื่องดนตรีพื้นบ้านประเภทดีดของภาคเหนือ นิยมทำจากไม้สักหรือไม้ขนุน มีลักษณะคล้ายกีตาร์ มี ๔ สาย

๒. **สะล้อ** เป็นเครื่องดนตรีพื้นเมืองล้านนาประเภทเครื่องสี ทำด้วยกะลามะพร้าวซึ่งมีทั้ง ๒ สายและ ๓ สาย สะล้อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ท้อ หรือ ซะล้อ มีรูปร่างคล้ายซอฮู้ของภาคกลาง บรรเลงโดยการสีด้วยคันชัก

๓. **กลองแอว** เป็นกลองขึ้นหนังหน้าเดียว เช่นเดียวกับกลองยาวภาคกลาง แต่มีขนาดยาวและใหญ่กว่าหลายเท่า เป็นกลองที่มีสะเอว ตัวกลองกว้างใหญ่ แอวคอด ตอนท้ายเรียว ปลายบาน คล้ายดอกกลีฟอง กลองชนิดนี้มีประจำตามวัดต่าง ๆ เพื่อใช้ตีเป็นสัญญาณประจำวัด นอกจากนี้ยังใช้ตีร่วมกับเครื่องดนตรีอื่น ๆ ประกอบการเล่นพื้นเมืองในงานพิธีต่าง ๆ

๔. **กลองสะบัดชัย** เป็นกลองที่มีมานานแล้วนับหลายศตวรรษ ในสมัยก่อนใช้ตี ยามออกศึกสงคราม เพื่อเป็นสิริมงคล และ เป็นขวัญกำลังใจให้แก่เหล่าทหารหาญในการต่อสู้ให้ได้ชัยชนะ ทำนองที่ใช้ในการตีกลองสะบัดชัยโบราณมี ๓ ทำนอง คือ ชัยเกรี, ชัยดิถี และชนะมาร

เครื่องดนตรีพื้นบ้านภาคใต้

๑. กลองโนราห์ เป็นเครื่องดนตรีประเภทกลองชนิดหนึ่ง ใช้ประกอบการแสดงโนราห์หรือหนังตะลุง โดยทั่วไปมีส่วนสูงประมาณ ๑๒ นิ้วและมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของหน้ากลองทั้ง ๒ ด้าน ประมาณ ๑๐ นิ้ว กลองโนราห์นิยมทำด้วยแก่นไม้ขนุน หนังที่หุ้มกลองใช้หนังวัวหรือควายหนุ่ม มีหมุดไม้หรือภาษาใต้เรียกว่า "ลูกสีก"

๒. ทับ (โทนหรือทับโนรา) เป็นคู่ เสียงต่างกันเล็กน้อย ใช้คนตีเพียงคนเดียว เป็นเครื่องตีที่สำคัญที่สุด เพราะทำหน้าที่ คุมจังหวะและเป็นตัวนำในการเปลี่ยนจังหวะทำนอง (แต่จะต้องเปลี่ยนตามผู้รำ ไม่ใช่ผู้รำ เปลี่ยน จังหวะลีลาตามดนตรี ผู้ทำหน้าที่ตีทับจึงต้องนั่งเฝ้ามองเห็นผู้รำตลอดเวลาและต้องรู้เชิงของผู้รำ)

๓. โหม่ง คือ ข้องคู่ ใช้ตีกำกับจังหวะ ชุดหนึ่งมีสองลูก ลูกใหญ่ให้เสียงต่ำ ลูกเล็กให้เสียงสูง เสียงแหลมเรียกว่า “เสียงโหม่ง” เสียงทุ้ม เรียกว่า “เสียงหม่ง” หรือ บางครั้งอาจจะเรียกว่าลูกเอกและลูกทุ้ม ไม่ตีทำด้วย แผ่นหนังวัว หรือหนังควายตัดเป็นวงกลม เจาะรูตรงกลางใส่ก้านไม้

๔. ปี่ เป็นเครื่องเป่าเพียงชิ้นเดียวของวง นิยมใช้ปี่ในหรือ บางคณะอาจใช้ปี่นอก ใช้เพียง ๑ เล้า ปี่มีวิธีเป่าที่คล้ายคลึงกับขลุ่ย ปี่มี ๗ รูแต่สามารถกำเนิดเสียงได้ถึง ๒๑ เสียงซึ่งคล้ายคลึงกับเสียงพุด มากที่สุด

เครื่องดนตรีพื้นบ้านภาคกลาง

๑. จ๊ะเข้ เป็นเครื่องดนตรีที่วางติดตามแนวนอน ทำด้วยไม้ท่อนชุดเป็นโพรงอยู่ภายในนิยมใช้ไม้แก่นขนุน เพราะให้เสียงกังวานดี ด้านล่างเป็นพื้นไม้ ซึ่งมักใช้ไม้ฉำฉา เจาะรูไว้ให้เสียงออกดีขึ้น มีขาอยู่ตอนหัว ๔ ขา ตอนท้าย ๑ ขา มีสาย ๓ สาย เวลาดีดจะใช้ไม้ดีดที่ทำด้วยงาหรือเขาสัตว์

๒. ระนาด น่าจะมีวิวัฒนาการจากกรับหลาย ๆ อัน มาวางเรียงตีให้เกิดเสียงแล้วเอามาวางบนรางเพื่อให้อุ้มเสียงได้ แล้วใช้เชือกร้อยไม้กรับขนาดต่างๆ แล้วจึงวางไว้บนราง ตีแล้วเกิดเสียงกังวาน ลดหลั่นกันไปตามลูกระนาด ระนาดที่ให้เสียงแกร่งกร้าว อันเป็นระนาดดั้งเดิมเรียกว่า ระนาดเอก

๓. ฆ้อง ตัวฆ้องทำด้วยโลหะแผ่นรูปวงกลมตรงกลางทำเป็นปุ่มนูน เพื่อใช้รองรับการตีให้เกิดเสียง เรียกว่า ปุ่มฆ้อง ต่อจากปุ่มเป็นฐานแผ่ออกไป แล้วอ้อมลงมาโดยรอบเรียกว่า "ฉัตร" ส่วนที่เป็นพื้นราบรอบปุ่มเรียกว่า "หลังฉัตร" หรือ "ชานฉัตร" ส่วนที่งอเป็นขอบเรียกว่า "ใบฉัตร" ที่ใบฉัตรนี้จะมีรูเจาะสำหรับร้อยเชือกหรือหนังเพื่อแขวนฆ้อง ถ้าแขวนตีทางตั้งจะเจาะสองรู ถ้าแขวนตีทางนอนจะเจาะสี่รู ฆ้องใช้ในการบรรเลงได้สองลักษณะคือ ใช้ตีกำกับจังหวะ

๔. กลองชาตรี มีรูปร่างลักษณะและการตีเช่นเดียวกับกลองทัด แต่ขนาดเล็กกว่ากลองทัด ประมาณครึ่งหนึ่ง ขึ้นหนังสองหน้า ใช้บรรเลงร่วมในวงปี่พาทย์ในการแสดงละครชาตรีที่เรียกว่า "ปี่พาทย์ชาตรี" ใช้เล่นคู่กับโทนชาตรี

แผนภูมิ

แผนภูมิเพลง รำมาซิมารำ

คำร้อง: กรมศิลปากร

รำมาซิมารำ

ยามงานเราทำงานจริง ๆ

ถึงยามว่างเราจึงรำเล่น

ตามเยี่ยงอย่างตามยุค

เล่นอะไรให้มีระเบียบ

มาซิมารำเจ้าเอ๋ยมาฟ้อนรำ

เรจระบำกันให้สนุก

ไม่ละไม่ทิ้งจะเกิดเชิญชุก

ตามเชิงเช่นเพื่อให้สร้างทุกซ์

เล่นสนุกอย่างวัฒนธรรม

ให้งามให้เรียบจึงจะคมขำ

มาเล่นระบำของไทยเราเอ๋ย

ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๒

เรื่อง ทำรำประกอบเพลงรำมาชิมารำ

อธิบายทำรำ แขนทั้งสองตึงโดยมือซ้ายอยู่ระดับไหล่ มือขวาคำอยู่ระดับเอว มือซ้ายวาดแขนลงอยู่ระดับเอว พร้อมกับพลิกมือขวาหงายขึ้นระดับไหล่ สลับกันเช่นนี้จนจบเพลง ส่วนเท้าก้าวตามจังหวะเมื่อถึงเนื้อเพลงที่ว่า"เล่นอะไรให้มีระเบียบให้งามให้เรียบจึงจะคมขำ"ให้ฝ่ายหญิงกลับหลังหันตามจังหวะเพลง หมุนตัวทางซ้ายเดินเปลี่ยนที่กับฝ่ายชายเป็นรูปครึ่งวงกลมเมื่อถึงเนื้อเพลง "มาชิมามาเจ้าเอ๋ยมาพ้อนรำมาเล่นระบำของไทยเราเอ๋ย"ให้ฝ่ายหญิงหมุนตัวกลับหลังหันทางด้านขวาเดินกลับที่เดิม ฝ่ายชายก็เดินตามฝ่ายหญิงต่อไป

ที่มา:<http://www.bloggang.com/viewdiary>.

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง นาฏศิลป์และการละคร

คำชี้แจง

๑. แบ่งกลุ่มนักเรียน ๕ – ๖ คน แล้วจับสลากเลือกชื่อเรื่องที่กำหนดให้ ดังนี้
 ๑. รั้วของชาติ
 ๒. กระดุกสันหลังของชาติ
๒. จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันแต่งเรื่องราวที่กลุ่มของนักเรียนจับสลากได้และบันทึกข้อมูลลงในแบบบันทึก
๓. ร่วมกันวางแผนการแสดงตามเรื่องที่กลุ่มของนักเรียนแต่ง ดังนี้
 ๑. เขียนบทสนทนาของตัวละคร
 ๒. คัดเลือกผู้แสดงตามบทบาทต่าง ๆ
 ๓. คิดและประดิษฐ์อุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดงและประกอบฉาก จากนั้นร่วมกันฝึกซ้อม และให้แต่ละกลุ่มออกมาแสดงหน้าชั้นเรียน โดยครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อคิดที่ได้ และความสามารถในการแสดงของกลุ่มตนเองและเพื่อน

แนวการเขียนโครงเรื่องบทละคร

แบบบันทึกการแต่งเรื่อง

๑. ชื่อเรื่อง พยาบาลผู้อารี

สมาชิกในกลุ่ม (เด็กหญิงสมศรี มีน้ำใจ) เด็กชายต้นกล้า ใจดี / เด็กหญิงวารี ยิ้มสวย/
เด็กชายอดทน ขยันยัง

จุดประสงค์ของเรื่องที่ต้องการสอนผู้ชม เราควรมีความเมตตาและช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อน
มากกว่าก่อนเสมอ

เนื้อเรื่อง

ในสถานีนอนามัยประจำตำบลมีหมอและพยาบาลอยู่เพียง ๒ คน วันหนึ่งมีคนป่วยเข้ามารักษา
โรคพร้อมกัน ๒ คน คนหนึ่งเป็นเศรษฐีที่ป่วยเป็นหวัคธรรมา อีกคนหนึ่งเป็นชาวบ้าน
ยากจน

ที่ถูกงูพิษกัด ซึ่งญาตินำตัวมารักษา พยาบาลผู้อารีเห็นว่าชาวบ้านผู้ยากจน มีอาการป่วย
มากกว่าจึงรีบรักษาให้ โดยไม่คิดที่จะรักษาเศรษฐีก่อน

๒. ชื่อเรื่อง บุญกรรมของพระมหาโมคคัลลานะ ตอนผลแห่งกรรม

องค์ ๑ หน้ำมาน ภพชาติปัจจุบัน

ขวัญข้าว : คุณยายขา ทำไมเราต้องตักบาตรทุกเช้าด้วยคะ

คุณยาย : ก็เพื่อละจากความยึดมั่นถือมั่น ความโลภ โกรธ หลง ที่เรามีต่อทรัพย์สินสมบัติและ
สิ่งต่างๆ ที่หลงคิดว่าเป็นของเรา เพราะเมื่อเราต้องตายไป เราก็ไม่อาจเอาอะไรไปด้วยได้เลย
จะได้ไม่ต้องยึดติดกับสิ่งเหล่านั้นเกินไป จนต้องเป็นทุกข์

เย็น : วันนี้ทำบุญแล้ว ขอข้าพเจ้ามีแฟนสวย ขอให้รวยล้านฟ้า ขอให้หน้าตาดี ขอให้มิตรได้
ใช้สักคนไว้ช่วยอดสาว ขอให้ได้ไปเกิดบนสวรรค์ ขอ ขอ ขอ และก็ขอด้วยเถิด สาธุ....

ขวัญข้าว : แล้วอย่างนี้เป็นการทำบุญใช่หรือไม่คุณยาย ขอไม่แย้งเลย

คุณยาย : อืม! เป็นความเชื่อเรื่องบุญตามความเคยชินในสังคม กลับกลายเป็นการกระทำที่
ยิ่งเพิ่มความโลภ ความอยากได้ในผลแห่งบุญนั้นๆ

ขวัญข้าว : หนูเข้าใจแล้วคะคุณยาย ว่าการทำบุญถือเป็นการกระทำ เพื่อช่วยละกิเลสของ
เราให้เบาบางลง สามารถทำได้ง่ายไม่ต้องลงทุนอะไรเลยก็ได้ วันก่อนคุณยายเล่า เรื่องกรรม
เก่าในอดีตชาติของพระมหาโมคคัลลานะ อัครเบื้องซ้ายของพระพุทธเจ้า หนูยังเห็นว่าช่างไม่
ยุติธรรมที่พระมหาโมคคัลลานะต้องมาตายเพราะโจรชู้แบบนี้

คุณยาย : สมัยพุทธกาลพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังตรัสกับพระภิกษุสงฆ์ว่า พระมหาโมคคัลลา
นะเป็นคนดีมีคุณธรรม ถึงแม้ดูเหมือนว่าไม่น่าตายในสภาพอย่างนี้ แต่ถ้าดูจากกรรมเก่าของ
ท่านแล้วก็เป็นกรรมเหมาะสมสำหรับกรรมนั้นแล้ว

ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๑

เรื่อง นาฏศิลป์และการละคร

การเล่นบทบาทสมมุติ

บทบาทสมมุติ คือ การถ่ายทอดออกเป็นเรื่องราว โดยการแสดงอาการต่าง ๆ ดังนี้

๑. การแสดงสีหน้าอาการต่าง ๆ เช่น สีหน้ายิ้มแย้ม สีหน้าโกรธ สีหน้าหัวเราะและร้องไห้ เป็นต้น
๒. การแสดงการเคลื่อนไหว เช่น นั่ง เดิน นอน เป็นต้น
๓. การแสดงลักษณะการพูด เช่น พูดเร็ว พูดช้า เป็นต้น
๔. การแสดงออกด้วยน้ำเสียง เช่น เสียงแหลม เสียงห้าว เสียงทุ้ม เป็นต้น

องค์ประกอบของการแสดงบทบาทสมมุติ

๑. สถานการณ์ เช่น เก็บเงินส่งตำรวจ
๒. สถานที่หรือฉาก เช่น ตลาด สถานีตำรวจ
๓. ตัวละคร เช่น เด็ก ตำรวจ
๔. อุปกรณ์ประกอบฉาก เช่น กระเป๋าเงิน

ลักษณะตัวละครในการแสดงบทบาทสมมุติ

๑. อาชีพหมอพยาบาล มีท่าทางใจดี มีความชำนาญละเอียดละอ่อน ว่องไวคล่องแคล่ว พูดจาสุภาพแต่งกายด้วยเครื่องแบบหมอและพยาบาลแสดงความรู้สึกละเอียดรอบคอบอาชีวะ เช่น ชอบช่วยเหลือคนไข้ห่วงใยคนไข้
๒. อาชีพตำรวจ มีท่าทางเข้มแข็ง กล้าหาญ แต่งกายเครื่องแบบตำรวจสง่างาม ความรู้ลึก
๓. ในการประกอบอาชีพบริการประชาชนด้วยความเต็มใจ มีการแสดงความเคารพหรือทักทายด้วยท่าทางวันทยหัตถ์

A large, rectangular area with a light beige background and a decorative, wavy border. It contains horizontal dashed lines for writing.

A large, rectangular area with a light beige background and a decorative, wavy border. It contains horizontal dashed lines for writing.

A large, rectangular area with a light beige background and a decorative, wavy border. It contains 20 horizontal dashed lines for writing.